Ed McBAIN

OMNIBUS

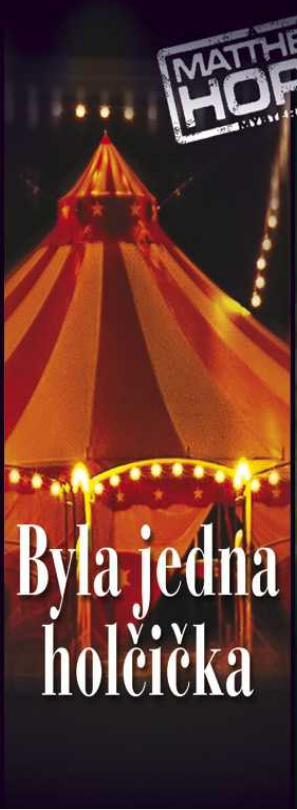

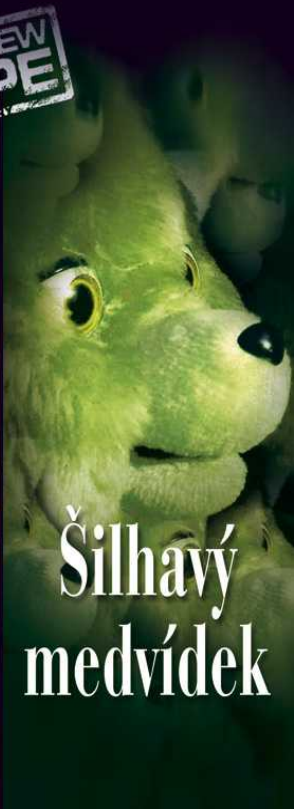

Mary, Mary

Byla jedna holčička

Šilhavý medvídek

Ed McBAIN

OMNIBUS

v hlavní roli

Matthew Hope

Ed McBAIN

OMNIBUS

v hlavní roli

Matthew Hope

Mary, Mary
Byla jedna holčička
Šilhavý medvídek

ART

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2013
Bořivojova 75, Praha 3
Mary, Mary / Copyright © 1992 by Hui Corporation
(Published by Warner Books, Inc., New York, 1992)
There Was a Little Girl / Copyright © 1994 by Hui Corporation
(Published by Warner Books, Inc., New York, 1995)
Gladly the Cross-eyed Bear / Copyright © 1996 by Hui Corporation
(Published by Warner Books, Inc., New York)

All rights reserved.

Z anglických originálů:
Mary, Mary / přeložil © 1994, 2013 Křišťan Bém (dědicové)
There Was a Little Girl / přeložil © 2001, 2013 Miroslav Košťál
Gladly the Cross-eyed Bear / přeložil © 2001, 2013 Miroslav Košťál
Jazyková korektura: Jan Řehoř
Grafická úprava obálky © 2013 Bohumil Fencl

První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7461-580-1 (PDF)

Obsah

Mary, Mary 7

Byla jedna holčička 239

Šilhavý medvídek 459

Mary, Mary

Přeložil Křišťan Bém

VĚNOVÁNO
MONAISE A AUGUSOVI MACDONALDOVÝM

1

Bylo jí podle mého odhadu už hodně před padesát, vysoká, štíhlá, s tmavě modrýma očima. Na sobě měla vybledlou modrou kazajku s nápisem CALUSA – OKRESNÍ VĚZNICE, vytištěným na prsou. Řekli mi, že tu je nespokojená, někdy mluví hrubě, chová se dost výstředně a nepředvídatelně, ale mně připadala v onom dusném zářijovém odpoledni na začátku podzimu docela klidná.

Bylo opravdu těžké představit si ji jako objekt posměšného popěvku místních dětí „Mary, Mary, vypadlas ze hry“, říkanky s nepříliš nápaditými rýmy, jež se najednou zdála skoro věštecká po tom hrozném objevu, k němuž došlo před třemi týdny. Mary Bartonová seděla vzpřímeně a pozorně na kraji úzké palandy; její bledá a unavená tvář stále ještě nesla stopy bývalé krásy. Byla to kdysi jistě elegantní žena, mluvila s britským přízvukem.

Melissa Lowndesová telefonovala včera v devět hodin ráno.

„Ovšem, znám to jméno,“ řekla mi teď Mary. „Ale byla ještě dítě, když jsem ji naposled viděla a nechápu, proč mi přichází na pomoc po tolika letech.“

„Poznala jste ji v Londýně?“

Hovor byl totiž z Londýna.

„Ne, ne,“ řekla Mary. „Ale vlastně nedaleko Londýna. Učila jsem na internátní dívčí střední škole… víte, v Anglii je to obráceně než v Americe, internátní střední školy jsou soukromé.“

„Ano, já vím.“

„Ta škola, jmenuje se Akademie svatého Edwarda, je v Lockbournu a je to velmi dobrá dívčí škola. Melissa byla jedna z mých studentek. Rozkošné děvče.“

Přišel jsem za Mary Bartonovou, protože Melissa Lowndesová se dočetla v jednom týdeníku, že její někdejší učitelka má být postavena před soud pro vraždu. Učinila několik dotazů u přátel v Palm Beach.

Skutečně řekla, že učinila dotazy.

A tak se dověděla, že nejlepší obhájci v trestních věcech na jihozápadní Floridě jsou Benny Weiss a já. Nejprve zavolala Bennymu Weissovi…

Jenže takových by bylo!

Zjistila, že jeho diář je v současné době naprosto plný. Je ostatně plný vždycky.

Potom zavolala mně a požádala mě, jestli bych nepřevzal obhajobu Mary Bartonové, protože ví naprosto jistě, že se nemohla dopustit tak ohavných zločinů, jež jí jsou přičítány. Mary Bartonová byla totiž obviněna z vraždy tří děvčátek.

Řekl jsem slečně Lowndesové, že také doufám, že je slečna Bartonová

nevinná, neboť mou zásadou je nehájit nikoho, o jehož vině jsem přesvědčen. Řekla mi, že jí to připadá dost zvláštní, vždyť v našem trestně právním systému je jistě místo i pro právníky hájící lidi, kteří jsou *zjevně* vinni…

„Ano," řekl jsem jí, „ale já mezi ně nepatřím."

Osobně jsme se nesetkali, mluvili jsme jen necelé tři minuty po telefonu a už jsme se pohádali. Avšak na konci rozhovoru jsem souhlasil, že Mary Bartonovou navštívím ve věznici a potom zatelefonuji slečně Lowndesové svoje rozhodnutí.

A tak jsem nyní zde.

A kladu otázku, které se nikdy v té či oné formě nevyhnu.

„Zabila jste ty dívky?"

„Ne, to ne," řekla.

„Máte nějakou představu, jak se ta těla dostala do vaší zahrady?"

„Ne, vůbec ne," řekla.

„Ta těla se našla zahrabaná ve vaší zahradě. A vy nevíte, jak se tam dostala?"

„A srdečně na to kašlu," odpověděla svým kultivovaným hlasem s anglickým přízvukem.

Mary, Mary, vypadlas ze hry…

„Proč to říkáte?" zeptal jsem se.

„Protože je to pravda," odpověděla mi pro případ, že jsem si poprvé nevšiml, jaký důraz klade na svá slova. „Pokud někdo zakopal mrtvé děti pod moje petúnie a telefonní opravář rozkopal mou zahradu a nalezl je, nemá to nic společného se mnou. Já jsem je tam nezahrabala. A ostatní je mi ksakru jedno."

„Vždycky mluvíte tak rázně?" zeptal jsem se jí.

„Jen když jsem rozčilená. Celá ta věc mě strašně štve. Nemám s vraždou těch děvčátek nic společného. A dokonale mě znechucuje, že mě zavřeli do téhle místnosti, kde záchodová mísa nemá ani *sedátko*! Jestli mě hodláte obhajovat, měl byste mě nejprve co nejdřív dostat odtud."

„Obávám se, že to nebude možné," řekl jsem.

„Tak můžete zas jít," odpověděla.

„Soudce odmítl kauci…"

„K čertu s ním," řekla Mary.

„K čertu *s ní*," odpověděl jsem. „A kromě toho nejsem ještě tak docela rozhodnut, jestli vás *mám* zastupovat."

„Tak nemarněte můj čas, mladý muži."

Zalichotila mi. Je mi třicet osm let, což podle mých představ je asi tak střední věk. Když násobíte třicet osm dvěma, vyjde vám sedmdesát šest roků.

„Povězte mi, co se stalo," řekl jsem.

„Kdy?"

„Ten den, kdy našli těla."

„Nebyli to oni, byl to *on*."

Ale pořád mi neříkala nic o mrtvých dětech ve své zahradě.

„Objevil je telefonní opravář, je to tak?“ napověděl jsem jí.

Čekal jsem.

„Ano.“

Velmi stručná odpověď.

Měla ruce poslušně složené v klíně jako školačka, které před lety učila. Jako jedna ze školaček zahrabaných v její zahradě.

„Mohla byste jít víc do podrobností?“

Utrápeně si povzdechla a podívala se kamsi vzhůru. Zřejmě tuto otázku už slyšela stokrát a unavovalo ji znovu odpovídat. A skutečně, jakoby zpaměti a trochu zpěvavým hlasem připomínajícím nekonečné silnice anglického venkova a jejich nudu začala vypovídat: „Asi tak v půl jedenácté dopoledne, v úterý prvního září – ostatně kolikátého je dnes? Tady člověk ztrácí pojem času.“

„Jednadvacátého.“

„Tedy právě před třemi týdny. Přišla jsem domů a našla ve své zahradě telefonního opraváře, který tam podhrabával moje květinové záhony a obruby z mušlí a hledal příčinu neustálých elektrických poruch na telefonním kabelu, kterou nahlásili postižení sousedé. Vtom narazil na něco, co tam rozhodně nemohlo vyrůst. To něco byla hlava mladé dívky identifikované později jako sedmiletá Jenny Lou Williamsová ze Somersetu na Floridě. Hlava patřila k tělu nešťastné dívky. Opravář přiběhl s křikem do domu a požádal mě, jestli si může zatelefonovat. Člověk by předpokládal, že tihle lidé mají u pasu mobilní telefon. Policie přijela za deset minut. O dvě hodiny později byla celá moje zahrada překopána, objevili dvě další mrtvé děti, mě vzali do vazby a odvlekli do téhle budovy, která se ušlechtile nazývá Policejní správa. Ten pyšný název nemůže ovšem zastřít skutečnost, že je to špinavá policajtská díra. Konec přednášky, dejte laskavě studentovi jedničku s hvězdičkou.“

„Mluvíte o těch dívenkách dost necitelně. Proč?“

„Roztrpčeně je to správné slovo. Už jsem vám řekla, že jsem jim nezkřivila ani vlásek a nemám ani nic společného s osobou, která je zabila. Od té doby, co mě uvrhli do téhle díry, jsem vytrpěla dost příkoří… A nemohu říct, že by mnou tento případ, v jehož důsledku je teď pronásledována nevinná osoba, nějak otřásl. Nezabila jsem ty dívky. Můžete mi věřit nebo ne, volba je na vás. Taky můžete klidně odejít!“

„Kteří z policistů s vámi jednají?“

„Vyhýbáte se vždycky přímé odpovědi?“ zeptala se Mary.

„Pokouším se vycházet z faktů.“

„Já zas uvažuju, jestli bych neměla zavolat dozorce.“

„Zavolám ho sám,“ řekl jsem a vykročil k silným mřížím, jež oddělovaly celu od chodby.

„Nebuďte tak ukvapený," řekla mi. „Posaďte se."

Jako přísná učitelka, kterou kdysi byla.

Nesedl jsem si. Opřel jsem se však o šedivou zeď, na které byla vyškrabána jména dřívějších vězňů – vzpomínky na ty, kdo tu byli uvězněni před Mary Bartonovou. Pohlédl jsem do jejích tmavě modrých očí a řekl: „Snažím se být vaším přítelem."

„Nemám přátele," odpověděla.

„To je zlé," řekl jsem. „Melissa Lowndesová to zřejmě cítí jinak."

„Sotva si na ni vzpomínám."

„Ale ona si vzpomíná na vás."

„Tím hůř pro ni."

„Chcete umřít?" zeptal jsem se jí. „Jste obviněna ze tří vražd. Máte vyhlídku na elektrické křeslo."

„Kašlu na to," řekla.

„Mluvila jste takhle, když jste učila na anglické škole?"

„To bylo před dvaceti lety."

„A mluvila jste tak?"

„To jsem byla někdo jiný než dnes."

„A kdo jste byla?"

„Byla jsem slečna Bartonová."

„A kdo jste teď?"

„Mary, Mary, vypadlas ze hry," odpověděla.

„Řekněte mi jména těch, kdo vás vyslýchali. Jména vašich vyšetřovatelů."

„První byl tlusťoch v uniformě, jeho jméno neznám. Byl rozčilený a telefonoval z mého bytu…"

Začínala být zase ve střehu.

„Volal svoje nadřízené dole ve městě, oni vždycky volají *dolů* do města, všiml jste si toho, ačkoliv v Caluse není žádné *dole* ve městě, je tu jih a sever a to ostatní mezi tím. Další přišli asi za patnáct minut. Detektiv se jmenuje Morris Bloom…"

„Znám ho."

„… a jeho partner Cooper Rawles."

„Toho znám také."

„I já ho už dobře znám."

„Vyslýchali vás?"

„Ano. Měli mně přečíst poučení, jaká mám práva?"

„Nemuseli, pokud vás nezatkli. Bylo to jen jakési předpolí skutečného vyšetřování."

„Předpolí, to je správné."

„Nerozumím vám."

„Víte, nejde sice zrovna o pole, ale rozhodně jde o zahradu. Stala se středem zájmu a pozornosti. Útlé paže a nožky vyrážející ze země jako nové rostliny mezi modrou šalvějí a rajskými květy… viděl jste mou zahradu?“

„Ne.“

„Hotový zázrak. Lidé z města na míle kolem mi záviděli.“

Nevěděl jsem, jestli zas není ironická. Přešel jsem to.

„Jaké otázky vám kladli?“

„Všichni byli hrozně udivení,“ řekla rozčileně. Rozpřáhla paže a doširoka otevřené oči a ústa vyjadřovaly údiv i strach. Najednou mi napadlo, že musela být okouzlující učitelkou.

„Pochopitelně chtěli vědět, co si myslím o své rozkopané, dříve tak krásné zahradě a o věcech, které nedovedu rozumně vysvětlit. Právě tehdy mi řekli, že mám právo mlčet a…“

„A požádat o advokáta,“ řekl jsem.

„Asi tak,“ odpověděla suše. „A nasadili mi želízka a vezli mě do toho pověstného *dolů do města*, jak to bývá vždycky ve filmech a v televizi.“

„A tam vás dál vyslýchali?“

„Jen asi hodinu.“

„Ještě předtím, než vás formálně obvinili?“

„Ano.“

„Byli to Bloom a Rawles?“

„Nerozumím vám.“

„Ti, kdo vás vyslýchali.“

„Ne ne. Zavolali kohosi ze státního zastupitelství.“

„Znáte jeho jméno?“

„*Její* jméno. Patricia Demmingová.“

Povzdychl jsem si. To nebyla dobrá zpráva.

„Co jste jim řekla?“

„Že nevím, jak se ta těla dostala do mé zahrady.“

„Proč vás obžalovali?“

„Protože mě někdo viděl, jak zahrabávám jednu z dívek.“

„Cože?“

„Aspoň to tak *teď* říká.“

„Kdo?“

„Ženština jménem Charlotte Carmodyová.“

„Viděla vás, že *zahrabáváte*…“

„Jste nedoslýchavý, mladý muži?“

„A kdy to bylo?“

„Tu noc předtím, než je opravář objevil.“

„Poslední srpnový den?“

„Přesně.“

„A ona vás viděla…?“

„V zahradě, asi jsem vyla na měsíc a přitom pohřbívala tělo Felicity Hammerové, nejmladší a poslední oběti. Bylo to na konci záhonu a z toho poldové vyvodili tu svou skvělou chronologickou teorii… kořeni!“

„Ale vy jste to nebyla?“

„Ovšem že jsem to nebyla já.“

„Vy jste tedy nepohřbila to dítě ve své zahradě?“

„Žádné z těch děvčat jsem nezahrabala ve své zahradě.“

„A víte, kdo to udělal?“

Vteřinku zaváhala.

Potom řekla: „Ne.“

Pohlédl jsem jí do očí. Cosi v jejich pohledu usvědčovalo její drsný tón z přetvářky. Ty oči říkaly: Prosím, pomozte mi. Prosím!

„Rád bych se do té vaší zahrady podíval,“ řekl jsem.

Roční období se na Floridě mění nepozorovaně. Noviny ráno oznamovaly, že příští den nastává podzimní rovnodennost, ale já měl na sobě svůj nejlehčí letní oděv – a přesto jsem se potil.

„Hej,“ zakřičel někdo. „Co tam děláte?“

Od nároží domu přicházel policista. Měl tmavomodré kalhoty, bledě modrou košili s krátkými rukávy, těžké pouzdro s revolverem na boku a na košili na hrudi se mu třpytil stříbrný štítek.

„Co tu pohledáváte?“ křikl na mě. „Tohle je místo, kde byl spáchán zločin.“

Klátil se ke mně přes vyprahlý trávník, černé boty měl zaprášené – poslední tři týdny ani nesprchlo. V Caluse je to nezvyklé, neboť teď přicházejí časté lijáky, občas i uragány. Byl to zdatný chlapík, v podpaží a na hrudi bylo vidět skvrny potu. Vypadal jako opálený farmář se zpoceným a zarudlým obličejem. Nespěchal, blížil se ke mně s důstojností úřadujícího prezidenta. Sundal s hlavy čepici se štítkem a otřel si čelo kapesníkem, který vytáhl ze zadní kapsy.

„Jsem právní zástupce,“ řekl jsem a vytáhl jsem z tašky vizitku.

Strážník si znovu nasadil čepici, zastrčil kapesník zpět do kapsy a teprve potom se podíval na vizitku. Jen krátce.

„A proto jste tu?“ zeptal se.

„Byl jsem požádán, abych hájil obviněnou.“

„No a?“

„Chtěl jsem si prohlédnout pozemek.“

„Řekl jsem vám, že je to místo zločinu, ne?“ odpověděl policista a potřásal hlavou nad hloupostí spoluobčanů, s nimiž má ve dne v noci co do činění.

„Právě proto jsem přišel,“ řekl jsem mu klidně. „Protože je to místo zločinu.“

Strážník znovu pohlédl na vizitku.

„Matthew Hope?“ zeptal se.

„Ano, Matthew Hope.“

„Znám vás už odněkud?“

„Myslím, že ne.“

„A myslíte, že vás nechám jít do domu?“ řekl a kývl hlavou k obydlí.

„Já nechci do domu,“ řekl jsem.

„Ne? Co tedy chcete?“

„Chci si prohlédnout zahradu.“

„To by chtěl každej,“ řekl policista.

Měl jsem co dělat, abych ho neodstrčil loktem. „Pracujeme přece oba na stejné straně zákona.“

„Jak to myslíte?“

„Vy pracujete v pořádkové službě a já pro zdejší soud.“

„Tak proč chcete hájit tu šílenou ženskou, která zabila půl tuctu dětí?“

„Ještě nejsem jejím obhájcem,“ řekl jsem.

„Ale říkal jste mi…“

Strážník se znovu podíval na mou vizitku.

„Víte určitě, že vás neznám?“ zeptal se.

„Mohl jste mě vidět i v policejní budově. Jsem tam dost často.“

„Asi proto mi připadáte známý.“

„Možná z kanceláře Morrise Blooma,“ řekl jsem, abych uvedl nějaké jméno. „Detektiv Morris Bloom. Je to můj dobrý kamarád.“

„To ještě nic neznamená,“ řekl strážník, zdálo se však, že o věci uvažuje. „No, tak si to na zahradě trochu omrkněte,“ řekl konečně. „Ale jen se mnou.“

„Samozřejmě.“

Tak tady žila Mary Bartonová, než ji odvezli do vězení.

Byl to zděný, bíle natřený řadový dům. Další podobné vroubily celou ulici. V průčelí bylo vidět dvě okna ložnice a ze zdi vyčnívaly mřížky přístroje na chlazení vzduchu, nyní, i v zářijovém dusnu, nečinného. Dveře pod nimi byly nastříkány bledě modře jako nebe bez mráčků. Ploty po obou stranách částečně zakrývaly pohled na sousední vchody. Podél domu vedla dlážděná cestička. Dlažební kameny byly sesazeny ve vyprahlé půdě až příliš těsně do pravidelných obrazců. Těžko jsem přizpůsoboval svůj krok jejich intervalům.

„Mary, Mary, zahradnice, co ti roste na zahrádce?“

To byla věta z popěvku, který tu zpívaly děti už předtím, než byla nalezena mrtvá těla. V tu chvíli jsem písničku pochopil. Pohled na zahradu byl jako zhmotnělý sen. Před očima květy, překypující záplava květů – trubkovité kalichy durmanu, bugenvillie, ibišky, plazivá lantana, keře s korálově rudými květy a vedle nich žlutá allamanda a další a další, jež nedovedu pojmenovat, a jen

málokteré rostou tak hojně jinde v Caluse, kde jsou zahrádky považovány jen za nutné příslušenství, a lidé raději rybaří, než by se ryli v půdě. Ovšem kdo chce, může navštívit nákladně obnovenou Pamětní zahradu Luisy Cuberové na jihu Tamiamské stezky a obdivovat tam obrovské kapradiny, ixory a jasně žluté květy na větvích cassie nebo převislou královskou myrtu, která se stejně nespoutaně rozrostla i v zahradě Mary Bartonové. Ale jinde ve městě se takovýhle ráj nenajde. Spousty zeleně, rudých, žlutých a bledě modrých barev a taková hojnost rostlin, které tu nespoutaně bujely a byly vypěstovány na původně suchém úhoru. Jak se zdálo, nyní je sucho opět zničí. Ta jásavě krásná zahrada jako by soutěžila s magickým královstvím, jež vytvořil Disney na druhé straně kontinentu. Jenže tohle bylo zbudováno usilovnou prací. Z nalezených kousků mořských vraků, vyvržených předmětů, vyplaveného dříví a spirálových mušlí tu byly postaveny nejrůznější věžičky, jež se třpytily na slunci. Prorůstaly je a ovíjely květy a plazivé výhonky.

Bohužel tu však byly i další stopy lidské činnosti.

Visely tu totiž žluté pásy, táhly se od dveří domu až ke kokosové palmě a ohraničovaly místo, kde byly nalezeny hroby. Vykopané jámy zůstaly otevřené a hlína na nich zasychala v nemilosrdném slunci.

„Není to úžasný?“ řekl policista.

„To je,“ odpověděl jsem a v tu chvíli jsem se rozhodl, že obhajobu Mary Bartonové převezmu.

Protože jsem nemohl uvěřit, že by žena, která stvořila tuhle zemi divů, mohla být zároveň vražedkyní tří děvčátek.

2

Melissa Lowndesová dorazila do mé kanceláře přímo z letiště. Přiletěla do Miami předchozího dne kvečeru, strávila noc v letištním hotelu a ráno použila místního leteckého spoje do Calusy. Najatá limuzína se šoférem ji dovezla až k mé kanceláři. A v deset hodin ráno už seděla proti mému stolu. Bylo to ve středu, dva dny po tom, co jsem jí telefonoval, že převezmu obhajobu.

Byla to zřejmě zámožná žena.

Její šaty – módně krátké – odhalovaly dlouhé štíhlé nohy, nyní zkřížené jako při obchodním jednání. Přiléhavé modré žerzejové šaty by se lépe hodily do Londýna, kde v této době fouká od severního Atlantiku. Měla na sobě víc zlatých šperků, než se hodí k letu přes oceán, ale zřejmě se v tom přepychu cítila docela dobře. Zvlášť se mi líbila oslnivá bíločerná kamej, přišpendlená na prsou. Melissa mi řekla, že to je florentská práce z dvanáctého století, dárek od jejího

bývalého manžela, pana Elliota Rula, s nímž se vloni rozvedla. Vrátila se k svému dívčímu jménu, víc se jí líbí.

To všechno mi vyklopila téměř jedním dechem.

Melisse Lowndesové bylo podle mého odhadu něco přes třicet. Byla to nápadně krásná žena s černými vlasy, splývajícími jí až na ramena, s hnědýma mandlovýma očima, které jí dodávaly poněkud orientální nádech. Jen trochu vzdorovitý dolní ret jako by popíral její otevřenost a vlídnost.

„Skočila jsem do prvního volného letadla," řekla. „Moc jsem se v noci nevyspala, ale chtěla jsem s vámi mluvit, než půjdu do hotelu."

„Kde budete bydlet?"

„Jak je jí?" zeptala se a naklonila se ke mně.

„Slečně Bartonové? Docela dobře. Je nerudná, ale jinak se jí vede dobře."

„Nerudná? Slečna Bartonová?"

Hnědé oči se jí překvapením rozšířily.

„Nedovedu si *představit*, že by působila jinak než vyrovnaně a vesele," řekla.

„Rád bych s vámi souhlasil," odpověděl jsem.

Hnědé oči se na mě pátravě dívaly.

„Možná že se trochu změnila," řekl jsem.

Její oči mě stále bedlivě pozorovaly.

„Od té doby, co jste ji viděla naposledy," dodal jsem.

„To už je dávno," řekla.

„Hodně dávno," souhlasil jsem.

„Bylo mi tehdy právě osmnáct," řekla.

Což potvrdilo můj odhad.

„Na Akademii svatého Edwarda," přikývl jsem.

„Pamatuje si na mě?"

„Jistě."

V duchu jsem si však pomyslel, že asi ne tak moc.

„Řekla, že jste byla rozkošné děvče."

To byla pravda. Ale také řekla, že by ji už nepoznala, kdyby…

„Že jsem byla rozkošná?" zeptala se Melissa překvapeně. „Vždycky jsem si myslela, že jsem hrozný spratek. Měla se mnou svatou trpělivost, to si ani nedovedete představit. Říkáte, že je nerudná? Ta milá slečna Bartonová?"

„Pobyt ve vazbě často lidi vykolejí," řekl jsem.

„To si dovedu představit."

„Zvlášť tak svobodomyslnou duši, jakou má slečna Bartonová," dodal jsem tak diplomaticky, jak jen bylo možné.

„Ano, vždycky byla taková. Veselá a milá, svobodomyslná a otevřená. Bylo to pro mě v mém věku podivuhodné setkání. Moje dospívání bylo pořádně bouřlivé," řekla a sklopila kajícně oči. Ale to gesto mi připadalo neupřímné.

Najednou jsem začal uvažovat, proč vlastně chce platit za Mary Bartonovou výlohy obhájce, a napadlo mi, že bych jí měl vysvětlit, jak velké ty výlohy mohou být. Je to poměrně dost peněz. Ale podle limuzíny se šoférem z letiště a florentské kameje z dvanáctého století byla taková opatrnost zřejmě zbytečná, tak jsem se rozhodl ponechat peněžní otázku zatím stranou – v tom se advokáti přece vyznají.

„Jste jistě hodně unavená," řekl jsem, „ale jestli…"

„Jsem úplně vyčerpaná," řekla. „V těch hotelích na letišti nezamhouříte oko."

„Pokud tu nějaký den zůstanete, rád bych s vámi ještě mluvil. Hlavně o slečně Bartonové: jaká byla dříve, když jste ji znala."

„Po všechna ta léta…," řekla a zdálo se, že se zasnila. Buď myslela na své mládí, nebo ji přemáhala únava.

„Zavolejte mi, až si odpočinete," řekl jsem. Vstal jsem a obešel stůl, abych jí pomohl vstát, než spadne ze židle. Podala mi ruku, pohlédla mi slavnostně do očí a řekla: „Určitě mě nezklamete."

V jejích slovech nezazněl otazník, ani zvýšený tón, díky němuž může u Britů cokoli vyznít jako otázka. Bylo to jen ujištění. Snad i příkaz.

Stiskl jsem jí ruku.

„Nezklamu vás," řekl jsem.

Deset minut nato telefonovala Patricia Demmingová a požádala mě o rozhovor ve věci Mary Bartonové.

Musím vysvětlit, že tato jednání jsou v americké soudní praxi obvyklá. Zřídka k nim dojde až u soudního dvora. Je třeba si uvědomit, že většina právních zástupců v trestních věcech hájí klienty, kteří jsou nepochybně vinni.

Jsem v tomto oboru poměrně nováček a leckde mně už vytkli, že si dost vybírám, než přijmu něčí obhajobu. Ale jak jsem už řekl do telefonu Melisse Lowndesové, ochotně řeknu i každému dalšímu bezelstnému tazateli, že nebudu hájit nikoho, o němž jsem přesvědčen, že se dopustil zločinu, z něhož je obžalován. Je dost advokátů, kteří se s oblibou ujímají obhajoby chladnokrevného vraha. Já to vnímám jako frašku. Jestli někdo zabil svou matku a dvě nevinné děti, ať ke mně nechodí škemrat. Řeknu mu, ať si najde jiného advokáta.

Přál jsem si z celého srdce, aby byl nikdo neviděl Mary Bartonovou zahrabávat mrtvé tělo v zahradě, nicméně jsem věřil, že je nevinná, a byl jsem připraven udělat všechno, abych to dokázal. Patricia Demmingová se domnívala, že je Mary vinna; Úřad státního zástupce by nepředal případ porotě, kdyby soudil jinak. Její telefonát znamenal, že Patricia – tohle oslovení měla ráda, avšak běda tomu, kdo by jí chtěl říkat jen Pat – má snahu ušetřit pokud možno státu peníze. Procesy, zvláště když jde o vraždy, zaberou ohromnou spoustu času. Čas jsou peníze. A právě peněz se ve většině států Unie nedostává. Proto mi Patricia

Demmingová telefonovala a zároveň mi blahopřála, že jsem se ujal obhajoby Mary Bartonové…

Nezdálo se mi, že slyším v jejím hlase trochu sarkasmu?

Navrhla mi, abychom spolu dnes povečeřeli a popovídali si o věcech společného zájmu.

Jediná věc společného zájmu v té chvíli byl ovšem případ Bartonová. Bez zbytečných okolků mi řekla, že stát Florida je ochoten ke kompromisu. Oba jsme chápali, co to znamená. A protože Calusa je vlídné, přátelské město, kde si i protivníci ze zákona mohou popovídat o mnohonásobných vrazích při bifteku a několika sklenkách, souhlasil jsem, že se sejdeme v půl osmé večer v restauraci Marina Lou. Nic víc.

Setkal jsem se s Patricií asi tak před rokem, když nastoupila v Úřadě státního zástupce po skvělé právnické dráze v Kalifornii a v New Yorku. Zkřížili jsme však navzájem meče jen jedenkrát, když byla veřejným žalobcem v případu, který noviny nazvaly Tři slepé myšky. Byla to ironická narážka na fakt, že obětem byly vyloupnuty oči a uříznuty penisy – příklad spisovatelské tvořivosti žurnalistů v Caluse. Případ se nedostal před porotu. Ne proto, že bych byl přijal verzi obhajoby, kterou mi nabídla Patricia, to tedy ne, nýbrž proto, že se nakonec objevily jisté skutečnosti, které vedly…

Jsem normálně skromný člověk a nikam se necpu, ale nevím, jak jinak říct, že jsem objevil skutečného vraha. A to za okolností, kdy jsem se málem sám octl na seznamu vrahových obětí, jejichž počet zatím stoupl na pět. Ale musím poctivě přiznat, že Patricia snesla porážku bez hněvu. Mohla by být skvělou obhájkyní s bystrým mozkem a jazykem ostrým jako pero smočené v rulíku, je to však zároveň mimořádně krásná žena, která – když chce – dovede člověka dokonale okouzlit. Fakt, že se to stává zřídka, souvisí – jsem si tím jist – spíš s povahou její práce, než že by jí k tomu chyběly přirozené sklony. Nikdo nedokáže být během šesti měsíců veřejným žalobcem ve třech případech zneužití dětí – a právě to se stalo Patricii – a současně se příjemně usmívat před televizními kamerami.

Ale toho večera se v restauraci Marina Lou usmívala.

Patricia, světlovlasá mladá žena s dlouhýma nohama, si už získala respekt v tomhle malém městě, kde i chlap povykující na hlavní třídě touží po slávě. Jen zřídka se objevovala v televizních zprávách, ale nedávno v nich byla téměř denně v souvislosti s úspěšnými obžalobami v případech zneužívání dětí. Její chůze svědčila o sebejistotě, kterou by dokázala vytěžit i z menší proslulosti. Měla svou důstojnost, i když to není to přesné slovo. Strážníci v tomto městě, i ženy policistky, se tváří důstojně. A taky většina kriminálníků se chová sebevědomě, jako by provedli něco, na co mohou být pyšní. Patriciina plavná chůze však připomínala spíš pohyb modelek na pódiu, dokonalá jistota… ano, velebnost, jež připoutává pozornost. Přijímala ji jako samozřejmost, ale zároveň jako

by na ni ani nemyslela. Ale vnímala ji a dovedla jí také užívat. Ten večer měla na sobě modré lněné šaty, které se hodily k barvě jejích očí zářících jako studený oheň. Ten lesk však mohlo vyvolávat i slunce ležící nyní nízko nad obzorem, jehož paprsky se odrážely od řady domů nad zátokou caluského přístavu.

Vstal jsem, když přicházela.

Všechny oči v restauraci se k ní obrátily. Odvážná žalobkyně, která právě poslala do vězení několik odporných darebáků. Vzcházející hvězda v Úřadě státního návladního – mladá, asi třicetiletá. Sám Skye Bannister si ji vybral jako nástupkyni ve funkci státního zástupce, pokud ji ovšem voliči zvolí; sám se totiž rozhodl kandidovat na úřad guvernéra.

„Jsem rád, že jste přišla," řekl jsem.

Potřásli jsme si rukama.

„Nejdu pozdě?"

„Vůbec ne."

„Nebude martini trochu neúřední pití?"

„Právě na ně jsem měla chuť. Mám ráda tanqueray," dodala, „hodně studené, s pár olivami."

Číšník čekal poblíž. Objednal jsem nápoje, pro mě gin s ledem a také pár oliv. Oba jsme se otočili k moři, kde právě přijížděla ke kotvišti velká jachta s nadmutými plachtami ozářenými zapadajícím sluncem.

„Tohle místo mám v Caluse nejradši," řekla.

„Tady taky agenti místní realitní kanceláře pořizují své propagační snímky," řekl jsem.

Mlčky jsme se dívali, jak kapitán stahuje plachty a kormidluje k doku. Je okouzlující pozorovat dobrého námořníka, jak navádí svou loď k přístavišti.

„Nádhera," řekl jsem.

„Měli bychom jim zatleskat."

Číšník přinesl nápoje. Zvedli jsme sklenky.

„Na spravedlnost," řekla.

„Ať žije," odpověděl jsem.

Přiťukli jsme si.

„Skvělé," řekla.

„To jsem rád," odpověděl jsem.

„Měla jsem těžký den," povzdychla si.

„Nevypadáte na to."

„Zašla jsem si domů."

„Správně. Jinak bychom se uštvali jako koně."

Zamyslel jsem se.

„Proč jste přišla?" zeptal jsem se.

„Popovídat si, Matthewe," řekla.

„Nevolala jste mi tedy v úřední záležitosti?“

„Zavolala jsem, protože jsem si chtěla s vámi vypít aperitiv a dívat se přitom na západ slunce.“

„To jsem rád.“

„Ale třeba si později popovídáme i o úředních věcech,“ pousmála se spiklenecky.

„Umírám zvědavostí,“ řekl jsem.

„Raději vy než váš klient,“ odpověděla a mrkla na mě.

Tak o to jí jde. Chce nalézt cestu, jak se vyhnout trestu smrti. To by nebylo špatné, kdyby byl klient vinen. Jenže já nevěřil, že Mary Bartonová spáchala vraždu. Ani jednu.

Kapitán právě hodil lana na břeh. Patricia se obrátila a znovu ho sledovala. Měla hezký profil a věděla to.

„Máte tady loď?“ zeptala se.

„Mám, ale ne plachetnici.“

„Takže jakou?“

„Osmnáct stop dlouhou Grady–White.“

„Jezdíte na ní někdy?“

„Teď nepříliš často.“

„Máte moc práce?“ zeptala se a obrátila se zas ke mně. Slunce právě zbarvilo vodu do ruda a vlny se leskly jako krev.

„Užívala ji víc moje dcera. Ale teď už odjela do školy.“

„Joanna?“

„Ano, jmenuje se Joanna.“

„Jednou jsem u vás byla.“

„Vzpomínám si.“

„Když jsem myslela, že budeme stát proti sobě v Leedsově případu.“

Narážela na proces Tří slepých myšek.

„Hodně jsem už o vás slyšela. Je jí čtrnáct, viďte?“

„Jde jí na patnáctý.“

„Je velmi inteligentní.“

„Říká se to o ní.“

„Po tatínkovi.“

„Děkuju.“

„Před týdnem jsem se setkala s vaší ženou. *Bývalou* ženou. Na večírku na Whisper Key. Je jí vaše dcera podobná?“

„Myslím, že je. Ale je světlovlasá. Susan byla tmavovláska. Aspoň když jsem ji viděl naposled.“

„Kdy to bylo?“

„Už se nepamatuji.“

„Je velmi krásná.“

„Děkuju vám," řekl jsem znova, ale vlastně jsem nevěděl proč. Susan už není mou ženou, tak proč k čertu děkuju za lichotku, která patří jí.

„Byla s nějakým velice mladým mužem," řekla Patricia.

„Hm," řekl jsem.

„Neschvalujete to?" zeptala se.

„Není to moje věc," řekl jsem.

„Ale zlobí vás to," usmála se Patricia.

Není divu!

„Objednáme si něco?"

Přemýšlel jsem, jestli jsem se nezmýlil.

Možná jsem při tomto setkání skutečně neuspěl. Ve světě plném hezkých mužů považuju svůj vzhled asi tak za průměrný a vždycky mě poněkud překvapí, když mám pocit, že o mě nějaká žena projevuje zájem.

Ovšem u Patricie to nebyla sexuální narážka. Mluvili jsme o tom, jak jsme šli oba po práci domů, osprchovali se a převlékli, než jsme se vydali sem. Vezmeme-li v úvahu úmorné a vlhké vedro, jež toho září panovalo v Caluse, mohl by někdo přikládat tak nevinnému sdělení jiný smysl?

Proč bych se měl domnívat, že Patricia měla zájem o mé city k bývalé ženě Susan a o její schůzky s mladšími muži. Bylo to v Susanině věku trochu směšné, ale rozhodně to už nebyl můj problém. Ale proč řekla Patricie: Mrzí vás to? A doprovodila svou otázku úsměvem? O čem bych tak asi mluvil, kdyby se nebyla dotkla mého vztahu, či spíš mých citů k bývalé ženě. Měli jsme snad mluvit o kurzu amerického dolaru k japonskému jenu? Já jsem právník a ona je právnička a oba víme, co to je vydat se na ryby. Když se zmínila o tom, že viděla Susan v doprovodu mladého muže, nebylo to jako nahodit háček do vody? Co tedy *mohla* jiného naznačovat, než že jsem… přitažlivý?

Ale třeba ne.

Snad až později během večera, když se mě ptala na můj loňský výlet do Itálie…

Mimochodem, jak o něm mohla vědět, kdyby si o mně neopatřila důvěrné informace?

… a zvlášť o čtyřech dnech, které jsem strávil v Benátkách, docela sám. Dívala se na mě přes okraj skleničky jako krásky v televizních reklamách a zeptala se mě, jestli mi Benátky připadaly tak romantické jako jí…

Ale nikdo na vás nevysílá jen tak pro nic modrý laserový paprsek přes okraj sklenky s nazlátlým vínem a nikdo tak neprodlévá na slově *romantické*. „Připadaly vám, Matthewe, Benátky tak *romantické* jako mně?"

„Ano, a to jsem tam byl sám," řekl jsem.

„Já taky," řekla. A dodala: „Škoda."

Možná jsem si jen něco namlouval.

Určitě.

Ale žádná zmínka o soudním procesu, nic o našem společném zájmu.

„Podívejte se, jak je dnes jasný měsíc," řekla.

I já jsem si toho už všiml.

Usrkávali jsme koňak a měsíc měnil mořské vlnky ve stříbro.

Byla stále ještě horká a vlhká noc, ale při měsíčním svitu s air condition uvnitř jídelny v Marina Lou se zdálo, že je trochu chladněji. Patricia si olízla koňak ze rtů a řekla tiše: „Skvělé."

Přemýšlel jsem, co dál.

A tu najednou řekla – copak mně vůbec něco takového mohlo napadnout, Vaše Ctihodnosti? – „Mám doma láhev dvacet let starého koňaku. Dar od jednoho klienta. Když jsem měla advokátskou praxi v Kalifornii. Ještě se nenašla příležitost, abych ji otevřela."

Hleděl jsem na ni.

„Nechcete ji ochutnat?" řekla a znovu vyšlehl modrý laserový paprsek, dotkl se mých očí a úst a já jsem si pomyslel: Matthewe, tohle může být velice nebezpečné, ale odpověděl jsem: „Rád, proč ne?"

Jeli jsme každý svým autem k jejímu domu na Fatback Key.

Vzpomínal jsem, jak jsme se poprvé setkali.

Stála v prudkém dešti – bylo to vloni v srpnu – poté, co narazila svým mrňavým volkswagenem do mé úplně nové Acura Legend zaparkované v zatáčce před mým domem. Lilo jako z konve. Za vůz jsem zaplatil právě před dvěma týdny třicet tisíc dolarů. Omlouvala se, že uhnula, aby nepřejela nějakou zatracenou kočku, a radši vrazila do zadního blatníku mého nového šedomodrého vozu. Měla červené šaty, aby ladila s barvou volkswagenu, červené hedvábné šaty a střevíčky s vysokým podpatkem, které liják rychle promáčel. Její světlé vlasy byly každou vteřinu zplihlejší a šaty se jí lepily na tělo. Vzpomněl jsem si na scény filmů z Afriky, v nichž půvabná hvězda spadne do vodní tůně pod vodopádem, a když vystoupí z vody, jsou jí vidět přes šaty bradavky. Právě tohle jsem měl před očima, její bradavky pod rudými hedvábnými šaty. Odvrátil jsem pohled. Nevěděl jsem ještě v té chvíli, že je to nová zástupkyně státního návladního, že je to Patricia Demmingová. Teď už jsem to věděl, jen jsem uvažoval, proč si vzpomínám, jak stála jakoby nahá v tom lijáku, a proč teď jedu za ní do jejího domu na Fatback Key; to bylo opravdu bláznivé a nebezpečné, a z hlediska právnické etiky možná i nesprávné.

Fatback leží už mimo město. Sklání se na jih až na pomezí Manakawy. Je nejpodivnější a nejužší z pobřežních výběžků. Na východní stranu se otvírá široký záliv, na západní ho ohraničuje caluská zátoka. V době uragánů se někdy obě obrovské masy vod spojí a zalijí až dvouproudovou asfaltku, která přetíná Fat-

back od východu k západu. Most, který spojuje Fatback s pevninou, je sešlá vyklenutá dřevěná konstrukce, po níž může jet jen jedno vozidlo. Hned za mostem je velký dřevěný ukazatel s dvěma tucty šipek mířících vpravo a vlevo, do nichž jsou vyryta bíle vybarvená jména význačných obyvatel. Měsíc byl ještě vysoko na nebi, když jsem jel za Patricií přes most. Pod koly vozu mi rachotila prkna. Letmo jsem na sloupu ježícím se šipkami zahlédl jméno DEMMING. Takže to není žádný happening. Tady žije Patricia Demmingová – náměstkyně státního zástupce –, moje zákonná odpůrkyně v případu Bartonová.

Dům sám byl architektonicky krásný výtvor z kamene, dřeva a skla. Stál stranou silnice nad zátokou, ale z horního poschodí skýtal nádherný pohled na mořský záliv i na zátoku. Zdálo se, že dům je dvoupatrový, ale Patricia mi vysvětlila, že poschodí je jen jedno a dojmem dalšího patra působí nástavba ve tvaru kostelní věžičky, nahoře otevřené jako světlík, aby světlo padalo do ložnice.

„Později vám to ukážu," řekla, když odmykala přední dveře.

Dům byl zařízen ve stylu, který Patricia nazvala „eklektickou modernou". Byla to nesoustavná směsice nábytku z kůže, kovu a dřeva, kterou změkčovala spousta pestrobarevných polštářů, a na stěnách visely abstraktní obrazy Syda Solomona. Ta směs byla zřejmě odrazem Patriciiny osobnosti. Patricia zamířila k barové skříňce se sklápěcími dvířky, pátrala chvíli mezi lahvemi, až našla tu, kterou hledala, s krásným zlatozeleným štítkem, oznamujícím, že obsahuje dvacet let starý koňak. Ta mimořádně krásná žena, s kterou jsem měl projednat věc společného zájmu, tedy nelhala.

Odlomila pečeť, odzátkovala láhev a nalila nápoj do dvou koňakových sklenek.

Přiťukli jsme si.

Pak jsme opatrně usrkli.

„Skvělý," řekla labužnicky.

„Skvělý," opakoval jsem i já.

Znovu jsme usrkli.

Měsíc rozléval stříbro po zálivu. Noc byla tichá.

„Tak co je ta věc našeho společného zájmu?" zeptal jsem se.

„My dva," odpověděla.

Vaše Ctihodnosti, beru na sebe plnou zodpovědnost za to, co se stalo potom.

Nepatřím k těm vyfintěným šviháků m, kteří jsou dychtivý sdělovat světu, jak jsou pro ženy neodolatelní, jak se musí mít stále na pozoru, aby unikli nežádoucím nabídkám, a jak musí stále tvrdě bojovat, aby uchránili svou čest a dobrou pověst před dravými ženštinami, které je obviňují, že je svádí a klamou. Ne, nejsem z těch domýšlivých samolibých hejsků, kteří se vychloubají skvělým úspěchem, když zničí něčí dobrou pověst. Ne, k takovým nepatřím, Vaše Ctihodnosti, a přeju si z celého srdce, abych takový nikdy nebyl.

Je pravda, Vaše Ctihodnosti, že si Patricia „udělala pohodlí" – vždyť byla

doma –, když jsme každý vypili ještě dvě sklenky tohoto nejjemnějšího koňaku, jaký jsem kdy ochutnal. Svlékla si modrý lněný kabátek, pod nímž měla světle modrou hedvábnou blůzku zapnutou na manžetách a vepředu na drobné perlové knoflíčky. Je také pravda, že si tři horní knoflíčky blůzky rozepla, ačkoliv u stropu se tiše točila vrtule ventilátoru… Ale je taky pravda, že to už jsem si i já svlékl sako, vyhrnul rukávy košile, povolil kravatu a rozepnul límec, abych si v zářijovém horku a vlhku udělal pohodlí.

Tak to opravdu bylo, Vaše Ctihodnosti.

Nevím ale jistě, kdo koho políbil první.

Myslím, že jsme to byli oba zároveň, když jsme na sebe pohlédli a ona zašeptala My dva. V okamžiku kratším než úder srdce se naše rty setkaly.

Mám málo zkušeností s ženami, Vaše Ctihodnosti; a nevychloubám se, že se v nich vyznám. Ale Patricia Demmingová projevila i v této chvíli tu energii, průbojnost, opravdovost a nadšení, které jinak vnáší do povolání, jež si zvolila. Teď se to všechno spojilo v nával prudké nezkrotné vášně, která nás oba stravovala a učinila z nás absolutní otroky vzájemné touhy. Tady, v její posteli v prvním patře vily, s věží otevřenou k nebi, s šikmo dopadajícím světlem hvězd a stříbrem přibývajícího měsíce, jsme se znovu a znovu oddávali jeden druhému s překvapující rozkoší a pocitem vzájemné vděčnosti. Ale po noci vždycky přichází ráno.

3

Skye Bannister, státní zástupce zvolený ve 12. soudním obvodě, byl Patriciin nadřízený. Přišel do kanceláře onen čtvrtek v deset ráno. Patricia by byla o svém problému raději hovořila s kýmkoli jiným než s Bannisterem. Podezřívala ho, že ji přijal ne proto, že je osvědčená právnička, ale spíš proto, že hezky vypadá. Bylo veřejným tajemstvím, že jednoho dne ohlásí svou kandidaturu na místo guvernéra. Patricia si na jedné straně přála, aby ve volbách prohrál, protože to byl sukničkář, ale na druhé straně zas doufala, že vyhraje, protože by pak musel odejít do Tallahassee. Sbohem a hodně štěstí!

Musela mu však služebně ohlásit, že byla v posteli s obhájcem Mary Bartonové.

Nebude to lehké.

Skye jí vytrvale říkal *Pat*, i když ho nejmíň desetkrát žádala, aby toho nechal. Nedbal na žádné varování, rád každého přátelsky objal. Přál si, aby byl považován za strýčka Skye s velkou šťastnou rodinou malých prokurátorů, a tu máte strýčkovské plácnutí po zadečku, Pat. A tomuhle muži se měla nyní přiznat ke svému poklesku.

Budova úřadu státního zástupce byla kdysi motel. Místnosti byly přestavěny

a upraveny, aby vyhovovaly nepříliš klidné nové funkci. Ale každá kancelář se mohla chlubit vlastní koupelnou a vanou. To má málokterý jiný úřad a zvlášť bizarní je to v budově, jejíž osazenstvo se zabývá stíháním zločinců. Bannisterova kancelář, největší v celém komplexu, vznikla ze tří někdejších pokojů, takže k ní patřily tři koupelny, jedna s růžovou, druhá s modrou a třetí s bílou vanou. V rohovém koutě stál psací stůl, který patříval ještě Skyeovu dědečkovi Williamu Bannisterovi, někdejšímu senátorovi. Nyní seděl za tímto stolem Skye a zlaté sluneční paprsky mu prosvěcovaly nazrzlé vlasy. Patricii najednou připomněl evangelického kazatele; snad proto, že sem přišla, aby se zpovídala.

„Pojďte dál, Pat," řekl a vstal. „Posaďte se, prosím," usmál se a pokynul jí k jedné ze dvou židlí s širokými opěradly naproti jeho stolu.

Posadila se.

Pro tohle ranní jednání si svázala vlasy v úhledný uzel a rozhodla se pro co nejstřízlivější zevnějšek, proužkované zapínací šaty, šedé jako zimní nebe, černé střevíce s nízkým podpatkem, připomínající obuv knihovnice, a bledě modré punčochy. Byla zde proto, aby se vyznala, že obcovala s oficiálním nepřítelem.

„Proč jste za mnou přišla, Pat?" zeptal se stále ještě s úsměvem.

Uvažovala, jestli Skye ví o tom, že těsně před dokončením studia v Brownu zostudila hvězdu kolejního fotbalu, předního beka, protože se dopouštěl stejně neslušných narážek jako pravidelně a beztrestně její šéf.

„Ráda bych, abyste mě odvolal z případu Bartonová," řekla.

Zdvihl obočí.

„Opravdu?"

„Ano."

„A proč?"

„Z osobních důvodů."

„Jak to?"

„Je to čistě osobní," řekla.

Pokračuj, pomyslela si, usnadni mi to.

„Co se stalo?" zeptal se; naklonil se dopředu, lokty na stole, prsty rukou propletené, a ztišil hlas. „Povězte mi to, Pat."

„Ráda bych, abyste mě neoslovoval Pat."

„Vždycky jsem vám tak říkal…"

„Zásadně nemám ráda, když mi někdo říká Pat."

„Myslím, že je to milé jméno, Pat."

„Myslím, že je to *ošklivé* jméno."

„Pat. Opravdu *moc* hezké jméno."

„Ale moje jméno je *Patricia* a nelíbí se mi, když mi někdo říká Pat, protože to *není* moje jméno."

„Ale jinak je to hezké jméno, to musíte připustit."

„Když se vám tak líbí, budu já *vám* říkat Pat.“

„Máte pravdu, nebudu vás tak oslovovat, když vám to vadí.“

„Vadí mi spíš to, že jsem vás stokrát žádala, abyste mě neoslovoval Pat, ale vy to děláte pořád.“

„To je mi líto.“

„V pořádku, ale v budoucnu mi tak, prosím, neříkejte.“

„Už nebudu.“

„To jsem ráda.“

„Můžeme to smazat, Patricie.“

„Děkuji vám.“

„A nyní… co vás znepokojuje na případu Bartonové?“

„Nic mě na něm neznepokojuje, ale mám v té záležitosti jakýsi osobní problém a myslím, že byste měl místo mě jmenovat někoho jiného.“

„Je to snad proto, že oběti jsou…?“

„Ne, s oběťmi to nijak nesouvisí.“

„Nemyslel jsem si, že se vám to hnusí.“

„Nejsem zhnusená…“

„Po tolika případech zločinů na dětech, které jste tak skvěle vyřešila.“

„Děkuji vám, ale v tom to není.“

„Tak o co jde?“

„Nazvěme to třeba konflikt zájmů.“

„Opravdu?“

„Ano.“

„Vy znáte osobně Mary Bartonovou?“

„Ne, neznám.“

„Nebo někoho ze svědků?“

„Ne, v tom to není…“

„Nebo z obětí? Znala jste některou oběť?“

„Ne, pane návladní, jen si myslím, že bych kompromitovala vaše úřední postavení, kdybych dál vedla tento případ. Myslím, že bude lépe, když ho předáte jinému právníkovi. A to hned. Ještě dnes dopoledne.“

„Proč?“

„Řekla jsem vám proč.“

„Neřekla. Myslel jsem si, že pro ten případ máte patřičné odborné zkušenosti, jinak bych vám jej nebyl přidělil. Ale jestli máte opravdu nějaký významný důvod…“

„Vyspala jsem se s Matthewem Hopem,“ řekla.

„Pat,“ povzdychl, „to jste tomu tedy dala.“

❖

Týž den dopoledne jsem vysvětlil Mary Bartonové, jak nejohleduplněji jsem dovedl, že jsem měl… důvěrný poměr s ženou, která je v jejím případě veřejnou žalobkyní, s Patricií Demmingovou…

„Ano, to jméno znám," řekla Mary.

„… že tato žena má v úmyslu požádat, aby byl ustanoven jiný žalobce, a že státní návladní jistě bude souhlasit vzhledem k tomu, že v takové situaci je tu jisté ohrožení veřejného zájmu…"

„Jaké ohrožení?" zeptala se Mary.

Pokoušel jsem se jí vysvětlit, že kdybychom prohráli proces a ona byla uznána vinnou podle obžaloby, kterýkoliv státní zástupce, který by věděl o této situaci, by jí mohl navrhnout, aby se odvolala vzhledem ke konfliktu zájmů, protože by mohla namítat, že její obhájce neprojevil dostatečnou aktivitu. Státní zástupce by se jistě nechtěl octnout v tak choulostivém postavení…

„Proč choulostivém?" zeptala se Mary.

„Protože proti rozsudku o vině by mohly být vzneseny námitky, že obhájce obžalované měl… intimní poměr s veřejnou zástupkyní. Takže se ptám: Chcete či nechcete, abych zůstal vaším obhájcem…"

„Proč bych měla nechtít?" zeptala se.

Vysvětlil jsem jí, že i když Patricia Demmingová bude odvolána z jejího případu, třeba bych ji vzhledem k našemu vztahu, k mému poměru s Patricií, nehájil dost energicky…

„A nehájil byste?"

Řekl jsem jí, že jistě ano, ale kdybychom náhodou proces prohráli…

„Vy počítáte s tím, že prohrajeme?"

Řekl jsem jí, že chci dál zůstat jejím obhájcem a že ji chci hájit tak obratně, jak jsem schopen. Ale přesto bych od ní měl rád podepsané prohlášení, jež by mě chránilo, kdyby snad později došla k názoru, že jsem ji nehájil dost účinně.

„Před čím by vás mělo chránit?" zeptala se.

„Kdybyste později prohlásila, že zde byl konflikt zájmů. Nemám mimochodem nic proti tomu, jestliže se rozhodnete požádat o jiného advokáta."

„Jiného advokáta?"

„Přesně tak."

„Měl jste se ovládnout."

„Asi máte pravdu."

„Máte ji rád?"

„Je to skvělá žena."

„Myslíte, že ji z případu odvolají?"

„Myslím, že ano," řekl jsem. „Dokonce jsem si tím jist. A jistě ji budou držet stranou všech záležitostí, které s vaší věcí budou souviset… nový žalobce, úřední vztahy, strategie Úřadu státního návladního…"

„A co bude s vámi? Bude se taky muset držet dál od vás?“

„Doufám, že ne.“

„A kdyby státní návladní rozhodl, že by se s vámi *neměla* stýkat? Stále byste mě ještě chtěl obhajovat?“

„Ano.“

„Tak vám to prohlášení podepíšu.“

„Matthew?“

Byla to Patricia.

Digitální hodiny s kalendářem na mém stole ukazovaly: Čtvrtek, 24. září, 11.50.

„Ahoj.“

„Kdy se uvidíme?“ zeptala se.

„Třeba hned,“ řekl jsem.

Sešli jsme se v motelu na Jižní Tamiamské stezce. Vklouzli jsme do pokoje jak lupiči a padli jsme si do náruče, jako kdybychom se neviděli sto let. Od chvíle, co jsme se včera ráno políbili na rozloučenou, já odjel ve svém kouřově modrém autě, zatímco ona stála ve dveřích v šedočerném županu, světlé vlasy rozevláté slaným větrem, vanoucím od zálivu, uplynulo osmadvacet hodin.

Teď byla oblečená do práce v tmavomodrých proužkovaných lehkých šatech s širokými klopami. „To je můj gangsterský převlek,“ zvolala a odhodila kabátek na postel za zády. Držel jsem ji v rukou od chvíle, kdy za námi zapadly dveře. „Zamkni,“ zašeptala pod mými rty, ale já jsem jí místo toho rozepínal knoflíčky bílé blůzy s dlouhými rukávy. „Proboha, zamkni,“ šeptala, ale já jsem jí vykasával sukni nahoru a dotýkal se znovu míst na jejím těle, které si moje ruce a také moje ústa pamatovaly. „Proboha,“ říkala dál mezi polibky. Byli jsme oba jako blázni, odkopla střevíčky, rozepnula podvazkový pás s tmavomodrými punčochami. „Pojď, pojď,“ šeptala a stahovala si hedvábné kalhotky, které elektricky zajiskřily, a košilku se stužkou na prsou. Vášnivě se mi vzdala.

Vyčerpaná a omámená mi potom vyprávěla o ponižujícím rozhovoru se Skyem Bannisterem…

„Cítila jsem se jako na lavici obžalovaných,“ řekla.

… a jak vychutnával každý okamžik jejích rozpaků…

„Ale neřekla jsi mu, co jsme…“

„Ovšem, že ne!“

Přemýšlela, jestli její nešťastné katolické vychování nehalí celou tuto scénu, odehrávající se v papežských pokojích motelu, do jakési aury. Ale Svatý Otec by jí určitě dovolil, aby políbila jeho prsten, i když by konstatoval, že její chování poskvrnilo postavení státní zástupkyně…

„Mám ti říct všechno?“ uvažovala nahlas.

„Ovšem," řekl jsem, „povídej."

„Skye uvažoval, jestli nebyl poskvrněn sám Úřad a jestli by neměl požádat guvernéra o disciplinární řízení…"

„Ne, to mi neříkej," poprosil jsem.

„Chtěl by kolem mě postavit čínskou zeď, Matthewe."

„Jak vysokou?"

„Mluvil o tom, že mě pošle jinam, abych jako státní zástupce…"

„Proboha, to ne!"

„… vedla proces, který se má konat v Manasotě."

„Požádal tě, abys…?"

„Zatím ne."

„Víš, co myslím?"

„Ovšem. Nestýkat se s tebou. Ještě ne."

„Co když to udělá?"

„To bych umřela."

„Já taky."

„Jak se nám to jen mohlo stát?" řekla a dlouze vzdychla.

„Je to moje vina," řekl jsem.

„Ne, moje," odpověděla. „Ale já jsem skutečně přišla, abych s tebou jednala, to snad víš."

„Nabídla jsi mi něco lepšího."

„Nevím, co se to se mnou stalo. Normálně se tak nechovám. Všechno jako by mi vypadlo z hlavy, jednání s tebou, které jsem si připravila, všechno. Myslím, že jsem to měla v plánu už dávno, Matthewe. Myslím, že jsem na to pomýšlela od okamžiku, kdy jsem narazila do tvého vozu. Byl to *asi* osud… ještě se stýkáš s tím děvčetem?"

„S kterým?"

„S tou vietnamskou tlumočnicí."

„Ne."

„Přísahej."

„Přísahám."

„Věříš v osud?"

„Ne."

„Ty myslíš, že to nebylo řízení osudu?"

„Jistě bylo."

„Tak tedy věříš v osud."

„Ne."

„Víš, jsem strašně žárlivá, vyškrabala bych ti oči. Je to šílenství, viď," řekla. „Myslím, že tě miluju, Matthewe."

„Myslím, že já tebe taky."

„Ano, řekni to ještě jednou."
„Miluju tě, Patricie."
„Ah, říkej to ještě, ještě."
„Miluju tě," opakoval jsem.
„A já miluju tebe," řekla.
„Miluju tě," řekl jsem znovu. „Miluju, miluju, miluju."
Chovali jsme se jako blázni.

„Nevím, proč tě přitahují šílenci," řekl Frank. „A taky nevím, proč jsi odešel na oběd ve dvanáct a vracíš se do kanceláře až… kolik máme teď hodin… v půl třetí. Oběd dvě a půl hodiny, Matthewe. Cos to jedl? Celého buvola?"

Frank Summerville je můj společník.

Mnozí lidé si myslí, že jsme si podobní. Přestože já měřím sto osmdesát centimetrů a vážím osmdesát kilo (když jsem ve formě), zatímco Frank měří sto šedesát sedm centimetrů a váží sedmdesát, ale pořád stejně, rok co rok, v létě, v zimě, zjara, pořád. Navíc pochází z New Yorku a já z Chicaga; náš přízvuk se liší, ale intonaci máme skoro stejnou.

Máme ovšem stejné povolání a společné kanceláře v Herron Street na dolním konci Calusy. Často jsme však v roli představitelů společné firmy Summerville a Hope každý jinde, a tak je docela pochopitelné, protože máme podobné hnědé oči a tmavé vlasy, že si nás někteří lidé pletou. A nic mu, zatraceně, není do toho, jak dlouho jsem byl na obědě, když jsem vlastně ani nejedl. Nebo proč zastupuju lidi, o nichž si myslí, že jsou blázni.

„Ona není blázen," řekl jsem.

„Tak proč zabila tři holky a pochovala je ve své zahradě?"

„To tvrdí soud."

„A taky Charlotta Carmodyová, která říká, že viděla, jak ta tvá potrhlá ženská kope hrobeček jednomu z děvčátek."

„Což nemusí být tak docela pravda."

„Měsíc byl tu noc v úplňku," řekl Frank. „Čti noviny, Matthewe. Někdy jsou hodně poučné."

„Tady v městě jsou jen jedny noviny, a je to mizerný plátek."

„*Time* se taky zmiňoval, že byl úplněk, Matthewe. A zrovna tak *Newsweek* nebo *USA Today*."

„Nikdo nepopírá, že té noci byl úplněk. Ale to ještě nedělá z Charlotty Carmodyové věrohodnou svědkyni."

„Vysvětli mi něco, Matthewe. Proč myslíš, že na ni děti ze sousedství pokřikovaly: ‚Mary, Mary, vypadlas ze hry'?"

„Protože je výstřední."

„Aha."

„Ale to ještě neznamená, že je *blázen*."

„Ne, to ne. Teprve když zabije tři děti…"

„Ona je nezabila, Franku."

„Matthewe, ta čubka na Úřadě státního návladního…"

„Není čubka," řekl jsem.

Frank se na mě podíval.

„Prosím tě, neužívej tohle slovo, když mluvíš o Patricii," řekl jsem a dodal „Demmingové."

Frank se na mě znovu zadíval.

„Patricia," a dodal „Demmingová, usvědčí naši bláznivou klientku, a naší mizerné firmě to do budoucna pěkně uškodí."

„Ta už nikoho neusvědčí," řekl jsem. „Byla z tohoto případu odvolána."

„Proč?" zeptal se Frank.

Pověděl jsem mu proč.

Warren Chambers nikdy nevěřil lidem, kteří už jednou brali drogy. Když mu říkali „Jsem čistej už tři roky" nebo deset let, nebo dva, čtyři, osm, vždycky si myslel, že se snaží odvrátit neodvratnou poslední ránu. Musel uznat, že Toots Kileyová vypadá báječně; jenom nechtěl, aby mu pořád vykládala, jak už je z toho venku.

Kvečeru onen čtvrtek seděli v krčmě na zanedbané kamenité pláži na mysu Whisper. Toots vybrala tuto hospodu, protože byla blízko jejího bytu. Měla ho pronajatý společně s děvčetem, jež si říkalo Alison Perkinsová. Přišla sem z Grove Parku ve státě Illinois. Její touhou bylo, jak říkala Toots, stát se soukromým detektivem.

„Jako ty a já," řekla a zvedla oči k nebi, jako by naznačovala „ušetřete mě".

Toots pojmenovali po harmonikáři Tootsovi Thielemansovi. Měla to zapsáno na křestním listě. Bylo jí jedno, co si o tom myslí feministky. Jenže jednu feministku její jméno tak rozčililo, že jí Toots nařezala na holý zadek, aby si vzala ponaučení. Já jsem Toots Kileyová, to jméno mi patří, ať se ti to líbí nebo nelíbí, holčičko. Je to mnohem lepší jméno než třeba Alison. Nebo dokonce Gloria či Betty, abyste věděli.

Toots bylo dvacet šest let, byla vysoká, štíhlá, světlé kudrnaté vlasy měla vybělené sluncem. Oči hnědé. Nosila bavlněnou sukni, řemínkové sandály a broskvově růžovou blůzku s krátkými rukávy. Warren byl o deset let starší, šlachovitý svalnatý černoch, který hrával na koleji basketbal, a na jeho zevnějšku se dosud mnoho nezměnilo. Nosil brýle, bavlněný oblek a módní čapku. V téhle rudě a černě natřené plážové krčmě, jejímž oknem proudily paprsky slunce, byli podivná dvojice. Sešli se tu, aby si pohovořili o případu Mary Bartonové. Warren byl o věci informován včera a nyní vykládal Toots, co Matthew Hope potřebuje.

„Ta ženská je jasně blázen," řekla Toots. „Proč ji hned neodvezli na uzavřené oddělení?"

„Obhájce ex offo už to navrhl," řekl Warren. „Dřív než Matthew Hope převzal obhajobu. Soudce to odmítl."

„Co si od toho slibuje?" zeptala se Toots překvapeně.

„Psychiatři uznali, že je za své činy zodpovědná."

„No to je objev," řekla Toots a znovu zvedla oči.

„Dostal jsem z Úřadu státního návladního seznam svědků," řekl Warren a sáhl do vnitřní kapsy saka. „Matthew tě žádá, abys…"

„Kdo bude žalobcem?" zeptala se Toots.

„Patricia Demmingová."

„Ta je pěkně ostrá."

„To mi povídej."

Toots si vzala seznam, který jí podal. Pečlivě jej pročítala, zvedla šálek s kávou a usrkávala, pokyvovala hlavou a pak se zeptala:

„Co od toho čeká? Jsou za tím peníze?"

„Potřebuje výpovědi uvedených svědků," přikývl Warren.

„To nebude těžký," řekla Toots. „Jak si je rozdělíme?"

„Nemusíme, všichni jsou tvoji."

„Dokdy ty informace potřebuje?"

„O Charlottě Carmodyový hned. O ostatních…"

„Jak to myslíš, hned?"

„Nejpozději příští týden."

„Měj se mnou slitování."

„Demmingová nebude zahálet."

„Dneska už máme čtvrtek. Myslíš v úterý, ve středu?"

„Nejpozději ve středu."

„Co je zvláštního na tý Carmodyový?"

„Viděla, jak Mary zahrabává jedno tělo. Kdyby se nám podařilo vyvrátit její svědectví, možná by Bartonovou propustili."

„Z jakých důvodů?"

„Nedostatek důkazů. Nestačily by k podání žaloby."

„To má moc malou naději. A co viděli ostatní svědkové?"

„Moc ne."

„Ale co?"

„Viděli Mary s těmi děvčaty při různých příležitostech."

„Čím dál líp."

„Seznámila se s těma holčičkama a zavraždila je."

„A nakonec je zahrabala v zahradě. Je už Carmodyová předvolána?"

„Bude vypovídat šestého října."

„Tak proč to tolik spěchá?“

„Matthew si to chce prostudovat.“

„A kdy potřebuje zbytek?“

„Co nejdřív. Ví, jak jsi schopná.“

„To na mě nehraj!“

„Mimochodem, dává ti k dispozici svou kancelář. Jeho písařka ti přepíše zprávy.“

„Ještě tam pracuje ta protivná ženská?“

„Která?“

„Ta zrzka.“

„Neznám žádnou zrzavou v jeho kanceláři.“

„Tak teda blondýna?“

„Jediná blondýna u něho je Cynthia Huellenová. A to je docela milá holka.“

„Tak to asi bylo u jinýho advokáta. Velká, zrzavá?“

„Nevím,“ řekl Warren a zavrtěl hlavou.

„Tak dobře,“ řekla Toots a zvedla se k odchodu. „Jaký bude můj podíl?“

„Už jsem zálohu vybral,“ řekl Warren.

„Nebylo by jednodušší, kdyby byla blázen?“ poznamenala Toots. „Ušetřila by nám pořádnou fušku.“

4

Úterý ráno šestého října se do mé kanceláře dostavila Charlotta Carmodyová k svědecké výpovědi.

Šek pro Toots Kileyovou, který vyplnila Cynthia Huellenová, mi ležel v deskách na stole. Cynthia v hezké žluté bavlněné blůze, v dlouhých kalhotách pískové barvy a střevících s vysokými podpatky seděla vedle stolu připravena zapisovat. Soudní zpravodaj, muž něco přes padesát, s výraznou tváří, jehož jsem vybral spolu s Úřadem státního zástupce, seděl vedle, dlouhé štíhlé prsty položené na stenografickém notesu v klíně. Se slečnou Carmodyovou přišli dva právníci, vesele a bystře vyhlížející mladík, kterého poslal Skye Bannister ze svého úřadu, a osobní advokát svědkyně. Oba byli připraveni přiskočit na pomoc, kdybych se ptal na něco nepatřičného.

Chtěl jsem si vyslechnout její zážitek.

Charlotta Carmodyová byla jedinou svědkyní, která jednoznačně tvrdila, že *viděla* Mary Bartonovou zahrabávat tělo v zahradě. Kdybych mohl prokázat, že přinejhorším lhala, a přinejlepším se mýlila, mohl bych žádat, aby vazba byla zrušena pro nedostatek důkazů. Nález ať už jedné, dvou či více mrtvol v něčí

zahradě nebo ve sklepě, někde v přístěnku či na půdě ještě nedokazuje, že majitelka domu vraždila.

Florida je jeden z pěti nebo šesti států Unie, které připouštějí v kriminálních případech svědectví touto formou. Svědecká výpověď se koná pod přísahou a je částí soudního řízení. Zákon to požaduje proto, aby v dalším řízení ani státní návladní, ani obhájce obžalovaného nemohli při vlastním přelíčení vystoupit s novými překvapivými fakty. Všichni vědí předem, jaký svědek a na čí straně bude předvolán, jaké doličné předměty budou předloženy. Obě strany mají možnost přezkoumat si svědectví i doličné předměty už dlouho před přelíčením. Ve státě Florida, jako ostatně ve všech státech, zákon vyžaduje, aby k přelíčení došlo co nejdříve. Doufal jsem, že v případě Mary Bartonové to bude ještě před Vánoci, a porota že bude jmenována před svátky.

Mary Bartonová označila Charlottu Carmodyovou za „ženštinu“.

Ve skutečnosti nevypadala nijak dryáčnicky.

Věděl jsem, že je jí dvacet sedm let a že pracuje jako pokladní u První národní pojišťovny v Caluse. To dopoledne měla na sobě šaty, které nosí denně do práce, jednoduchý šedý kostým a lakované střevíčky s nízkým podpatkem. Neměla brýle; v duchu jsem si přál, aby nosila brýle. Nebyla krásná, ba snad ani hezká, ale byla přitažlivá a její bledě modré oči prozrazovaly inteligenci. Nezdála se mi nijak vyzývavá. V jejím vystupování nebylo nic dotěrného. Ještě než jsem začal s otázkami, jsem cítil, že to bude nesnadná soupeřka.

„Slečno Carmodyová,“ řekl jsem, „jistě víte, že zastupuji Mary Bartonovou…“

„Ano.“

„… a rád bych vám položil několik otázek ohledně toho, co jste už předtím řekla policii a státnímu návladnímu.“

„Prosím.“

„Rád bych vám připomněl, že na otázky musíte odpovídat slovy, nikoli gesty rukou či hlavy.“

„V pořádku.“

„A dále bych vám chtěl připomenout, že pokud byste nerozuměla některé mé otázce, řekněte to, prosím, a já otázku zopakuji jinými slovy.“

„Výborně.“

„Takže můžeme začít? Nejprve mi laskavě řekněte, kde bydlíte.“

„Gideonova ulice, číslo 2714. Nad Půlměsíční zátokou.“

„Stojí váš dům přímo vedle domu, v němž bydlí Mary Bartonová?“

„Ano.“

„Přímo vedle vás je vchod do domu číslo 2716 v téže ulici?“

„Ano, správně.“

„Takže Mary Bartonová je vaše sousedka?“

„Ano, bezprostřední.“

„Jak dlouho bydlíte v tom domě?“

„Šest měsíců.“

„Měla jste během té doby příležitost mluvit s Mary Bartonovou?“

„Ano, mluvívala jsem s ní.“

„Často?“

„Vznáším námitku.“

To se ozval advokát Alderley Rudd. Vypadal a mluvil, jako by vystoupil z některého Dickensova románu – kotlety na tvářích, růžová pleť, kostkovaný oblek, kulaté bříško.

„V čem je problém?“ zeptal jsem se.

Měl bych upozornit, že před výslechem svědka se právní zástupci dohodnou na určitých pravidlech, a jedním z nich je, že všechny námitky se ponechávají až na přelíčení. Jestli přesto někdo během svědecké výpovědi vznese námitku, pak jen proto, že otázka byla nápadně sugestivní nebo nediskrétní, nebo pro věc nedůležitá, a neměla by tedy vůbec být položena.

Rudd namítal proto, že věděl, kam mířím, a chtěl narušit jednání.

„Jak definujete ‚často‘?“ zeptal se rozumně. „Je často dvakrát, třikrát, nebo stokrát? Co je to ‚často‘?“

„Jestli se vám to nelíbí, zformuluji otázku jinak,“ odpověděl jsem. „Slečno Carmodyová, kolikrát asi jste během těch šesti měsíců, co jste žila v sousedství Mary Bartonové, s ní mluvila?“

V duchu jsem si blahopřál, že jsem otázku formuloval tak přesně, neboť Charlotta Carmodyová odpověděla:

„Nejmíň dvacetkrát.“

Tak pohotovou odpověď jsem ani nečekal.

„Myslíte, že jste ji znala dobře?“ zeptal jsem se.

„Ne. Není lehké ji dobře poznat. Ale řekla bych, že jsme byly v sousedských vztazích.“

„Mohla byste ji popsat?“

„No tak, Matte.“

Ta námitka přišla od Isadora Golda, mladého právníka, kterého poslal Skye Bannister. Bylo mu sedmadvacet, absolvoval Harvardovu právnickou fakultu a podobal se Abrahamu Lincolnovi. V horkých letních měsících nosil černý oblek s úzkou utaženou kravatou. Snad ho někdo zákeřně nezavraždí někdy večer v divadle jako Lincolna.

„Co se ti nelíbí, Isadore?“ řekl jsem.

„Co záleží na popisu, který by nám tu uvedla slečna Carmodyová? Všichni *víme*, jak Mary Bartonová vypadá. Její fotografie byly ve všech…“

„Ano, ale já bych rád slyšel ten popis z úst slečny Carmodyové,“ řekl jsem.

Gold také tušil, kam mířím. A nechtěl riskovat, že by jeho svědkyně třeba

řekla, že Mary Bartonová má hnědé oči, zatímco jsou, jak známo, modré. Podíval se na mě s nešťastným výrazem, jako se lidé dívají na neposlušné dítě. „Matte," řekl mi – mimochodem, tak mě nikdo neoslovuje už od dětství – „Matte, nemohl by ses ptát trochu určitěji? Nemám námitky proti tomu, že kladeš přímé otázky, ale…"

„Budu se snažit," řekl jsem. „Slečno Carmodyová, jak vysoká je Mary Bartonová?"

„Asi jako já."

„A to je?"

„Sto sedmdesát tři centimetry."

„Překvapilo by vás, kdybych řekl, že měří sto sedmdesát devět?"

„Jistě."

„Trváte na tom, že měří sto sedmdesát tři centimetry?"

„Jsem si jistá, že je stejně vysoká jako já."

„Jaké barvy jsou její oči?"

„Modré."

„Světle modré? Tmavě modré?"

„Zřetelně tmavomodré."

„Kolik váží?"

„To nevím."

Teď jsem zbystřil pozornost. Když jsem se dotkl váhy Mary Bartonové, nechtělo se jí hádat.

„Myslíte, že váží asi tolik co vy?" zeptal jsem se.

„Ne, je silnější."

„Kolik vážíte vy, slečno Carmodyová?"

„Čtyřiapadesát."

„Takže myslíte, že Mary Bartonová má víc než padesát čtyři kila?"

„Ano, řekla bych tak něco mezi padesáti čtyřmi až padesáti osmi."

Skutečně, Mary Bartonová vážila padesát sedm kilogramů.

„Řekla byste, že je silná?"

„Ne."

„Hubená?"

„Štíhlá."

„Jakou barvu mají její vlasy?"

„Jsou šedé."

„Jaký má účes?"

„Je nakrátko ostříhaná."

„Když jste tak asi dvacetkrát s Mary Bartonovou mluvila, kde přitom byla?"

„Na zahradě. A když jsem vám řekla, že jsme spolu mluvily nejmíň dvacetkrát, nemyslela jsem přesně dvacetkrát."

„Kolikrát tedy *přesně* byste řekla?“

„Nejmíň čtyřiadvacetkrát. Možná pětadvacetkrát. Možná i třicetkrát.“

Hůř a hůř.

„Jak dlouhé byly ty rozhovory?“

„Různě. Někdy to byl jen pozdrav, někdy trvaly dvě nebo tři minuty.“

„A říkáte, že všechny ty hovory se odehrály v její zahradě.“

„Ona byla na své zahradě a já na své. Mluvily jsme přes plot.“

„Jak vysoký je ten plot?“

„Sto padesát centimetrů. Podle pravidel regulačního plánu města. Nesmíme mít vyšší ploty.“

„Takže jste bez potíží viděla přes plot?“

„Ano, to ano.“

„Nuže, plot je sto padesát centimetrů vysoký a vy měříte sto sedmdesát tři. To jste jen stěží viděla přes plot, nemyslíte?“

„Viděla jsem bez problémů,“ řekla znovu, ale mnohem rozhodněji než předtím.

„A viděla jste přes plot i oné noci třicátého prvního srpna?“

„Ano. Viděla.“

„Kde jste byla té noci, když jste podle svého svědectví zahlédla Mary Bartonovou v její zahradě? Je to, mimochodem, jediné místo, kde jste se vídala s Mary Bartonovou?“

„Vždycky jen jednu otázku, Matte.“

„Je to jediné místo?“

„Ano, nikdy jsem ji neviděla jinde.“

„Vždycky jen v její zahradě?“

„Ano.“

„Nikdy před domem…“

„Nepamatuji se, že bych ji byla viděla…“

„Nebo jít po ulici…“

„Nechte ji, prosím, odpovědět, Matte.“

„Ne, vždycky jsem ji viděla jen na zahradě.“

„Všechny vaše vzpomínky na ni se týkají jen zahrady, je to tak?“

„Ano, vždycky pracovala na zahradě, zahrada byla její pýcha…“

„Co měla podle vás na sobě na té zahradě?“

„Obyčejně modré džíny.“

„A co ještě?“

„Bundu s kapsami.“

„Jaké barvy?“

„Zelenou.“

„A ještě něco? Klobouk? Rukavice?“

„Zahradní rukavice.“

„A klobouk.“
„Ne, jen šátek.“
„Na hlavě?“
„Ano.“
„Říkáte, že takhle byla obvykle oblečená, když jste ji viděla v zahradě?“
„Ano.“
„Nazvala byste to zahradnickým oblečením?“
„Nevkládejte svědkyni, prosím, slova do úst.“
„Dobře tedy. Slečno Carmodyová, jak byste nazvala modré džíny, zelenou bundu s kapsami, zahradní rukavice a šátek na hlavě? Jak byste nazvala takový oděv?“
„Jako zahradnický.“
„Vzhledem k tomu, co *dělala* v těch chvílích, když jste ji viděla, že? Takže *zahradničila*?“
„Ano.“
„Bylo to vždy ve dne?“
„Ano. Kromě…“
„Mluvím jen o těch chvílích, kdy jste s ní mluvila. A když jste ji viděla v tom jejím zahradnickém oděvu…“
„Ano.“
„Vždycky to bylo jen ve dne?“
„Ano.“
„Všechny ty rozhovory se odehrály jen ve dne?“
„Ano.“
„Mluvila jste někdy s Mary Bartonovou v její zahradě v *noci*?“
„Ne.“
„Viděla jste ji vůbec někdy v její zahradě v noci?“
„Viděla jsem ji v zahradě v noci třicátého prvního srpna.“
„Ano, tak je to ve vaší svědecké výpovědi. Ale viděla jste ji někdy předtím pracovat v zahradě v noci?“
„Nikdy.“
„Viděla jste ji někdy v noci dělat *cokoliv* jiného v její zahradě?“
„Ne.“
„Nebo někoho s ní v noci mluvit?“
„Ne.“
„Ani v zahradě, ani kdekoliv jinde, je to tak?“
„Ne, nikde.“
„Takže všechny rozhovory, které jste měla s Mary Bartonovou, dvacet, nebo třicet, nebo víc…“
„K věci, pane Hope!“
To byl Alderley Rudd, jenž káravě potřásal hlavou.

„Tedy všechny vaše rozhovory s Mary Bartonovou se odehrály ve dne, když se zabývala zahradou? Nikdy jste s ní nemluvila v noci, nikdy jste ji neviděla v zahradě v noci…?“

„Viděla třicátého prvního srpna. A to bylo v *noci*.“

„Mluvme tedy o té noci. Kolik bylo hodin, když jste ji viděla, jak jste vypověděla?“

„Já jsem ji *viděla*. Ne že bych to jen vypověděla, já jsem ji skutečně *viděla*.“

„V kolik hodin?“

„Asi v deset.“

„Před nebo po desáté?“

„Krátce po desáté.“

„Tak asi pět minut?“

„Několik minut po desáté.“

„Dvě minuty, tři minuty…?“

„Nevzpomínám si, kolik to bylo minut. Právě začaly televizní zprávy. Bylo to chvilku po desáté.“

„Povězte mi přesně, co jste viděla v zahradě.“

„Viděla jsem, jak Mary Bartonová zahrabává tělo malé holčičky.“

V místnosti nastalo ticho. Jen soudní zapisovatel vyklepával na stroji poslední slova. Slyšel jsem, jak tužka Cynthie Huellenové šustí po papíře notesu.

„Kde jste byla v tu dobu?“

„Nahoře v ložnici.“

„Kde v ložnici?“

„U okna.“

„U okna? Myslel jsem, že jste se dívala na televizi.“

„Zaslechla jsem něco zvenčí.“

„Při sledování televize?“

„Ano.“

„Kde jste byla, když jste se dívala na televizi?“

„V posteli.“

„Takže se vám zdálo, že slyšíte něco zvenku…“

„Skutečně jsem něco *slyšela*.“

„Co jste udělala potom?“

„Vstala jsem.“

„A šla jste k oknu. Bylo ve vaší ložnici světlo?“

„Ano.“

„Bylo rozsvíceno na zahradě Mary Bartonové?“

„Byl úplněk.“

„Na to jsem se neptal. Bylo rozsvíceno na zahradě…?“

„Mohla jsem vidět úplně jasně.“

„Ani to jsem se vás neptal, slečno Carmodyová. Bylo na zahradě Mary Bartonové rozsvíceno té noci nějaké světlo?“

„Ne.“

„Zahrada byla ve tmě, je to tak?“

„Byl úplněk.“

„Kromě měsíce osvětlovalo zahradu nějaké elektrické světlo?“

„Ne.“

„Takže světlo bylo jen ve vaší ložnici, jak jste říkala?“

„Ano.“

„Nezhasla jste, když jste vstala z postele?“

„Ne.“

„Řekla jste tma za oknem, světlo v ložnici.“

„Ano, ale ne úplná tma venku.“

„Ale bylo to v noci?“

„Ano, jenže…“

„Takže rozhodně za tím oknem nebylo *sluneční* světlo?“

„Ne, to nebylo…“

„Pod vaším oknem tedy byla *tma*, je tomu tak?“

„Ano, ale měsíc…“

„Byl sice měsíc. Ale za takových okolností – tma venku, světlo uvnitř – neodráželo se to světlo ve skle okna?“

„Viděla jsem dobře.“

„Na to jsem se vás neptal.“

„Přitiskla jsem hlavu ke sklu a dlaně jsem si přiložila k tvářím. Takže jsem mohla dobře vidět, co se děje venku.“

„A mohla jste vidět přes plot?“

„Ano.“

„I když vykopaná jáma, jak jste řekla ve svém svědectví, byla vzdálena metr a půl od toho plotu?“

„Viděla jsem, jak Mary kope hrob, ano.“

„Váš zorný úhel byl asi…“

„Viděla jsem ji dobře. Vykopala hrob a hodila do něj mrtvolku holčičky.“

„Co měla na sobě?“

„Holčička byla nahá.“

„Ano, to bylo v novinách. Ale jak byla oblečena Mary Bartonová? Svědčila jste, že jste ji viděla. Řekněte mi tedy, co měla na sobě.“

„Modré šaty.“

„Tedy ne džíny a košili?“

„Ne.“

„Nebo šátek na hlavě a zahradnické rukavice…?“

„Ne.“
„Ale v tom oblečení jste ji *obvykle* viděla v zahradě…“
„Ano.“
„A místo toho najednou… modré šaty.“
„Ano.“
„Jaký druh šatů to byl?“
„Jednoduché. Obyčejné. Něco bavlněného.“
„Byly tedy bavlněné?“
„Vypadalo to jako bavlna.“
„Můžete mi je popsat?“
„Z té vzdálenosti těžko.“
„Myslím, že jste řekla, že jste viděla docela jasně.“
„To ano, ale ne tak, abych rozeznala druh látky…“
„Přestože byl úplněk?“
„Nerozumím vaší otázce.“
„Přesto, že měsíc osvětloval celou zahradu, nemůžete říct, z čeho byly ty šaty… i když jste viděla, že jsou modré, je to tak?“
„Ano.“
„Ale ne, z jakého byly materiálu?“
„Nemohla jsem rozeznat, z čeho ty šaty jsou, jen jsem je viděla.“
„Víte o tom, že policie nedokázala najít v domě Mary Bartonové takové modré šaty, jaké jste popsala?“
„Nevím, co s šaty udělala.“
„Co ještě měla na sobě?“
„Bílé tenisky.“
„Nízké?“
„Obyčejné tenisky. A neměla ani ponožky.“
„Vy jste viděla, že neměla ponožky?“
„Viděla jsem jen modré šaty a bílé tenisky.“
„A víte, že policie nenašla ani ty bílé tenisky?“
„Viděla jsem, co měla na sobě, to vím dobře.“
„Modré šaty a bílé tenisky.“
„Ano.“
„Které ale Mary Bartonová nevlastní.“
„Řekla jsem vám, že nevím, co s nimi udělala. Mohla ty šaty někam odnést.“
„Řekněte mi, slečno Carmodyová… proč jste tak dlouho váhala, než jste šla na policii?“
„Jak to myslíte?“
„Řekla jste, že jste viděla Mary Bartonovou, jak pohřbívá Felicity Hammerovou v noci třicátého prvního srpna…“

„Tehdy jsem nevěděla, že se jmenuje Felicity Hammerová.“

„Ale že někoho *zahrabává*, jste viděla,“

„Ano, malou holčičku.“

„Ale policii jste to řekla, až když těla objevil někdo jiný. Proč jste nešla na policii hned? Proč jste čekala až do příštího dne?“

„Bála jsem se to jít oznámit.“

„Proč?“

„Bála jsem se, že by mi mohla něco udělat.“

„A příští den jste se už nebála? Když jste řekla policii…“

„Řekla jsem jim, co jsem viděla, to bylo vše. Já jsem je první nezavolala, to telefonní opravář. Odpovídala jsem jen na otázky. Nemůže na mě svalovat vinu. Vůbec mi nemůže vyčítat, že bych s tím začala.“

„Proč by vám měla ubližovat, slečno Carmodyová. Lhala jste v něčem?“

„Ne, říkám pravdu.“

„Tak proč se bojíte?“

„Protože ona je šílená.“

Pokoušel jsem se útočit na svědkyni ze všech sil, zkusil jsem úskoky, některé nebyly zrovna slušné, ale trvala pevně na svém, v noci třicátého prvního srpna viděla Mary Bartonovou v její zahradě v modrých šatech a bílých teniskách bez ponožek, jak zahrabává v plném měsíčním světle malou nahou holčičku.

Myslím, že to byla právě slova „bez ponožek“, která mě přesvědčila, že svědkyně pravdivě vypovídá, co viděla. V její výpovědi byla určitá nejistá místa, ale ta konkrétní malá podrobnost převážila. Bylo mi jasné, že jakýkoli pokus o propuštění Mary Bartonové z důvodu nepřesvědčivosti tohoto svědectví by byl předem marný.

Byl jsem zase tam, kde jsem byl, když jsem poprvé telefonicky mluvil s Melissou Lowndesovou.

5

„Nemám a nikdy jsem neměla žádné mizerné bavlněné modré šaty,“ řekla Mary.

Zvykla si přecházet po cele sem a tam jako lvice v kleci, ale lvici se nijak nepodobala. Začínala být typicky vězeňsky bledá. Opálení z těch mnoha hodin práce v její milované zahradě se měnilo v bělavou šeď a dodávalo její tváři vzhled stárnoucího pergamenu.

Na mou žádost o další doličné předměty mi Úřad státního zástupce zaslal seznam předmětů, které měly být předloženy při přelíčení. Mezi nimi byly

modré bavlněné šaty, které údajně patřily Mary Bartonové a byly objeveny v rychločistírně na předměstí v Caluse. Jméno majitele čistírny bylo připojeno k seznamu svědků. Skye Bannister se činil, ale stále ještě mi neřekl, kdo nyní povede obžalobu, když byla Patricia odvolána.

„Majitel čistírny vás označil jako ženu, která k němu přinesla šaty," řekl jsem.

„Nikdy jsem o téhle rychločistírně neslyšela," řekla Mary. „Proč bych chodila až na druhý konec tohohle zatraceného města?"

„Provozovatel říká, že na šatech byly krvavé skvrny."

„Ten člověk se pomátl."

„Identifikoval vás nejprve podle fotografie a potom, když mu vás nenápadně předvedli."

„Ať mě identifikuje tváří v tvář, ten lump! Ať se mi podívá do očí a řekne mi přímo, že jsem osoba, která mu přinesla ty hadry k čištění!"

„Charlotta Carmodyová řekla, že tu noc, kdy vás viděla, jste měla na sobě modré šaty."

„Charlotta Carmodyová je všetečná potvora."

„Je hlavním svědkem obžaloby."

„Vykašlete se na ni a na celou obžalobu!"

„Mary, prosím vás…"

„Nevím, proč sem tahají tyhle lidi. Proč nenajdou svědka, který by jim řekl, že jsem dávno spala, když jsem údajně pohřbívala to děcko?"

„A je takový svědek?"

„Spím sama."

„Třeba jste s někým tu noc mluvila? Možná telefonicky? Kolem desáté hodiny?"

„Ne."

„Jste si jistá?"

„Chodím spát každý den o půl desáté."

„I tu noc jste šla spát o půl desáté?"

„Ano."

„Pamatujete se dobře?"

„Pamatuju, nikdy neměním své zvyky. Chodím spát o půl desáté a probouzím se v sedm. Jdu do trafiky pro noviny, při snídani si je přečtu a pak jdu pracovat do zahrady. Jsem tam obvykle už v půl deváté nebo v devět. Každý den kromě neděle. Pořád stejně."

„Znáte Templetonské náměstí?"

„Byla jsem tam párkrát."

„A byla jste tam prvního září?"

„Ne. To je den, kdy jsem podle toho chlapa do jeho čistírny přinesla ty hadry?"

„Ano.“

„Absurdní! Ten den jsem nebyla nikde blízko Templetonu.“

„Jak to víte tak jistě?“

„Měla jsem vůz v servisu. Jeden přítel mě tam odvezl, abych ho mohla vyzvednout. Ostatně, kdybych měla nějaké zakrvácené šaty, proč bych je rovnou nespálila?“

Dobrá otázka.

„Kde opravovali váš vůz?“

„V servisu Toyota, na křižovatce Meridianu a Jacksonovy ulice.“

„Kdy?“

„Odvezla jsem ho tam ve čtvrtek předtím.“

„Kolikátého to bylo…“

„Nevzpomenu si na datum.“

„Dvacátého sedmého srpna?“

„Myslím.“

„Kdo vůz převzal?“

„Joe.“

„Joe je kdo?“

„Neznám celé jeho jméno. Je to vedoucí servisu. Zná mě. Zeptejte se ho. Ostatně to má zapsáno v knize.“

„Jaký máte vůz?“

„Japonský camry.“

„Kdy jste tam s ním přijela?“

„V osm hodin ráno.“

„Jak jste se dostala domů?“

„Půjčili mi svůj vůz.“

„Kdo jej řídil?“

„Mladý hoch, nevím, jak se jmenuje. Má světlé vlasy.“

„Kdy jste si auto znovu vyzvedla?“

„Už jsem vám to řekla. Následující úterý. Zavolali mi. Potřebovala jsem nové brzdové obložení a novou anténu. Ale nemohli sehnat anténu dřív než v pondělí.“

„Takže vůz byl hotov v úterý.“

„Ano.“

„V den, kdy byla objevena těla.“

„Ano.“

„V kolik hodin jste si ho vyzvedla?“

„Asi v půl desáté ráno.“

„Jak jste se tam dostala?“

„Jimmy mě odvezl.“

„Kdo je Jimmy?“

„Jeden můj známý.“

„Celé jméno?“

„Jimmy Di Falco.“

„Jakou má adresu a telefon?“

Řekla mi adresu a telefonní číslo. Zapsal jsem si oboje. Řekla mi také, že se s ním zná od té doby, co přišla do Calusy, a že je to její velmi dobrý přítel. Krátce předtím mi však řekla, že spí díkybohu sama. Ovšem způsob, jakým nyní pronesla „velmi dobrý přítel“, naznačoval, že se s ním možná zná hodně důvěrně. Dost těžko jsem věřil, že by padesátníci a šedesátníci vedli ještě aktivní, a někdy až příliš aktivní sexuální život. Ale změnil jsem názor při jednom zájezdu na Galapágy, kde jsem viděl, jak sedmdesátníci i starší lidi vyjíždějí v člunech každý večer na moře, aby se v houpání vln oddávali sexuálním hrátkám.

„Jak je to dlouho?“ zeptal jsem se.

„Co myslíte?“

„Co jste přišla do Calusy!“

„Vrátila jsem se do Ameriky před pěti lety.“

„Co vás přimělo k návratu?“

„Požádali mě, abych se vzdala svého místa.“

„Proč?“

„Byly v tom osobní spory.“

„Mezi kým?“

„Mezi mnou a ředitelkou školy.“

„Jaké to byly osobní spory?“

„Neshodly jsme se v náplni výuky.“

„Povězte mi o tom něco bližšího.“

„Proč?“

„Protože až dojde k přelíčení, bude o vás Skye Bannister vědět všechno.“

„To, co se stalo v Anglii před pěti lety, nemůže zajímat nikoho jiného než mě.“

„A také mě. A Úřad státního návladního.“

„Byla to zásadní otázka,“ řekla Mary a těžce vzdychla. „Cítila jsem, že dvanáctileté dívky jsou dost zralé, aby mohly číst *Zamilované ženy*. Paní Mordenová s tím nesouhlasila. Ale já přednášela o té knize v hodinách literatury dál. Požádala mě, abych dala výpověď.“

„Udělala jste to?“

„Ne. Řekla jsem jí, že mi musí dát výpověď sama. To znamenalo pohnat mě z kárných důvodů před správní radu.“

„Z čeho jste byla obviněna?“

„Z neposlušnosti k nadřízeným. A ještě…“

Teď zaváhala.

„Z čeho ještě?“

„Že kazím morálku nezletilých.“

„Jak rada rozhodla?“

„Obvinění, že kazím morálku, jsem byla zproštěna. Ten tribunál z baronetů, vznešených dam, vévodů i lordů shledal, že jsem se skutečně dopustila nekázně, což bylo pravda. A tak mě požádali, jak si přála paní Mordenová, abych dala výpověď. Jenže v té době už mě to moc nedojímalo. Už jsem měla dost těch neomalených britských náfuků a byla jsem ráda, že vypadnu.“

„Proč jste přišla sem?“

„Věřila jsem, že Florida je krásné místo na odpočinek.“

„Odkud pocházíte?“

„Proč to chcete vědět?“

„Jak víte, Skye Bannister…“

Mary sklesla na úzkou palandu. Vzdychla a řekla: „Nevím, co má moje minulost společného s tímhle absurdním obviněním. Nezavraždila jsem ty děti. Jestli jsem něco kdy udělala…“

„Něco, co bych měl vědět?“

„Nic, co by se jen vzdáleně podobalo vraždě, ujišťuji vás.“

„Co tedy?“

„Ale nic.“

„Byla jste někdy zadržena policií?“

„Ne.“

„Pro překročení rychlosti? Přejela jste na červenou? Parkovala jste…?“

„Řekla jsem vám, že ne.“

„Nebo jste zkusila drogy?“

„Ovšem že ne.“

„Kolik let vám bylo, když jste přišla do Anglie?“

„Třicet.“

„Jela jste přímo do Lockbournu?“

„Ne, strávila jsem několik roků v Londýně.“

„Co bylo potom?“

„Četla jsem inzerát na učitelské místo ve škole svatého Edwarda a požádala jsem o ně.“

„Kdy to bylo?“

„Před nějakými pětadvaceti roky.“

„A byla jste samozřejmě přijata.“

„Ano.“

„Abyste učila angličtinu.“

„Ano.“

„Učila jste angličtinu už předtím?“

„Ano.“

„Kde?“

„V Purcelu v Novém Mexiku,“ řekla a zvedla oči. „Musíme se prohrabovat v těch starých historiích?“

„Obávám se, že je to nutné.“

Najednou k mému překvapení začala vyprávět; narodila se před téměř padesáti devíti roky v městě Renegade v lymanském okrese v Jižní Dakotě. Byla jediné dítě lékaře Roberta Bartona a jeho ženy Judy. Vzpomínala si, jak ji hýčkali a obskakovali…

„Úplně zkažené dítě, řekla bych…“

… uspokojovali každý její rozmar, splnili jí každé přání, její pokoj byl přeplněn oblíbenými panenkami, tichými družkami za dlouhých zim v Dakotě.

„Ohromně mě milovali,“ řekla a sklopila oči jakoby ve zbožné vzpomínce. Náhle jsem měl pocit, že lže. Její vyprávění mi znělo, jako by je říkala zpaměti. Vzpomínky zněly příliš naučeně…

… zbožňující rodiče poslali její fotografii do soutěže místních novin o nejkrásnější dítě…

Otec ji učil lyžovat na dřevěných prkýnkách, které podle něj patřily jeho příbuzným v Norsku…

Když slavila šestnácté narozeniny, pátého listopadu před čtyřiceti třemi roky, hosté se té krystalicky chladné soboty sjížděli na saních…

Nemohl jsem se zbavit pocitu, že neříká pravdu.

V září před osmnáctými narozeninami odjela na Coloradskou univerzitu v Denveru, kde o čtyři roky později promovala.

„Absolventská slavnost byla tak kouzelná,“ pokračovala. „Stáli jsme v letním slunci… byl jste někdy v Denveru? Vzduch je tam tak jasný, tak krystalický…“

Opět to slovo. Zaznělo mi v uších.

„Byli jsme na sebe všichni tak pyšní. Dychtiví vyrazit a dobýt svět. Byli jsme tak mladí! Tak pošetilí!“

Oba její rodiče zahynuli při automobilové nehodě o dva měsíce později, když byla na návštěvě doma. Nebylo jí ještě celých dvaadvacet. Tehdy viděla město Renegade naposled. Pohřbili rodiče ve zničujícím srpnovém vedru…

„Stáli jsme ve slunečním světle a já jsem hořce plakala…“

Je to moc teatrální, pomyslel jsem si.

„Zůstala jsem na světě sama,“ řekla.

„Nemáte žádné příbuzné?“

„Řekla jsem vám, byla jsem jedináček.“

„Nějaké strýce nebo tety? Bratrance?“

„Otec sem přišel z Norska.“

Barton, přemýšlel jsem. Nor?

„Bylo to jeho původní jméno?“

„Myslím, že se jmenoval Borgen," řekla. „Nebo Bargen, nejsem si jista."

„Pokoušela jste se někdy najít příbuzné v Norsku?"

„Ne. Proč bych to dělala?"

„Jen mě to napadlo."

„Věděla jsem, že prarodiče už nebyli na světě, když sem tatínek a mamka přišli."

Mamka a tatínek. Devětapadesátiletá žena o nich mluví jako dítě.

„Takže, jestli tomu rozumím, žila jste v Lockbournu…"

„Ano."

„A vyučovala jste tam… asi… dvacet let, pokud dobře počítám."

„Ano. Ještě o něco déle."

„A Melissa Lowndesová byla někdy během těch let vaší žačkou."

„Ano."

„Povězte mi něco o *Zamilovaných ženách*."

„To je absurdní! Dnes a v mém věku! Úplně absurdní!"

„Tak co se přihodilo?"

„Paní Mordenová nastoupila jako nová ředitelka. Zděsila se, když objevila, že učím o Lawrenceově románu už kdoví kolik let…"

„Dvanáctileté dívky?"

„Ano. Proč ne?" odsekla a oči se jí vyzývavě zaleskly.

Představil jsem si, jestli bych si přál, aby moje dcera Joanna četla *Zamilované ženy*, když jí bylo dvanáct. Ale asi je četla, už když jí bylo deset.

„Uvažuju, co by z toho mohla obžaloba vytěžit."

„Jak by se o tom obžaloba vůbec *dozvěděla*?" zeptala se.

„Neznáte Skye Bannistera."

„Neznám. Ale jaký význam by mohl mít spor o literární hodnoty, k němuž došlo před pěti lety… pro zjištění, zda jsem spáchala vraždu. Už samo slovo vražda mě odpuzuje. Měla jsem ty mladé dívky ve Svatém Edwardu ráda. Učila jsem je s láskou, protože jsem s láskou pozorovala, jak vyrůstají. Jako nejkrásnější kvítky v mé zahradě. Rostly vzhůru ke slunci, vstupovaly do zámku obývaného myšlenkami. Vyrůstaly v duchovním prostředí. Živily se idejemi v zámku, jehož věže sahaly až do nebe. Spíš bych si byla vypíchla oči, než bych ublížila těm nevinným duším."

Pohlédla na mě.

Oči jí zvlhly dojetím a v temné modři se nyní třpytily slzy.

„Nikdy jsem žádné ze svých žaček neublížila," řekla.

Znovu rozhodně pokývla.

„A nikdy jsem neublížila nikomu ani tady v Caluse. A také jsem nezahrabala ty zohavené mrtvolky, které našli v mé zahradě," dodala.

❖

Navzdory tomu, že tady v Caluse v okresním vězení byla uvězněna domnělá vražedkyně, bezpečnostní opatření v místnosti pro návštěvníky nebyla příliš přísná – tak to aspoň Melisse Lowndesové připadalo. Myslela si nebo očekávala, že tu narazí na maximální ostražitost, jakou vídala v televizi nebo v kinech, kde vězně od návštěvníka odděluje silná skleněná stěna a kde mohli spolu mluvit jen přes mikrofony a tisknout dlaně ke sklu v nehynoucí lásce. Tady to bylo úplně jinak.

Uniformovaná dozorkyně ji prohledala ve zvláštní místnosti, prohrabala jí kabelku a zběžně prohlédla šaty – a pak ji zavedla do jiné místnosti, kde už sedělo několik dalších žen. Tři byly černé, jedna bílá a pátá vypadala jako Mexičanka. Melisse připadalo dost těžké rozlišit různé národnosti hemžící se po amerických ulicích. Na Oxfordské třídě v Londýně se taky pohybovala pěkná směs exotických národností, ale nikde v Anglii to nebylo výrazné jako v Americe, opravdový tavicí kotel! Trochu ji to vyvádělo z míry.

Uvažovala, jestli se tu může kouřit. Na zdech nevisely žádné vyhlášky, jež by to zakazovaly, ale ani jedna z žen nekouřila. Připadalo jí, že v Americe už nikdo nekouří. Zdálo se jí to podivné. Jsou Američané skutečně tak vyděšeni hrozbou rakoviny a srdečních nemocí? Nebo je odrazuje od kouření spíš jejich chorobná péče o zdraví – to jejich běhání a cvičení – a dohání je až k směšnému extrému? Prahla po cigaretě.

Do místnosti vstoupila jiná uniformovaná osoba, tentokrát muž. Držel v ruce list papíru. Začal vyvolávat jména. Druhá běloška a dvě černošky vstaly a následovaly ho ven z místnosti.

Melissa čekala. Vrátil se za pět minut a odvedl z místnosti zbylou černošku a ženu, která vypadala jako Mexičanka. Melissa uvažovala, proč poprvé odvedl tři a dvě až příště. Zůstala sama a čekala na jeho návrat. Toužila po cigaretě.

Muž se vrátil. Zdálo se jí, že to trvalo věčnost.

Nahlédl do svého seznamu a pak se na ni podíval, jako by byl překvapen, že tu ještě sedí. Konečně se zeptal – připadalo jí, že úplně zbytečně, poněvadž byla jediná, kdo tu ještě zbýval: „Jste Melissa Lowndesová?“

„Ano.“

„Pojďte se mnou, prosím.“

Vstala a následovala ho otevřenými dveřmi do úzké chodby, připomínající tunely, jimiž procházíte na palubu letadla. Na konci byly kovové dveře. Odemkl je a uvedl ji do další místnosti, v níž bylo dvanáct úzkých stolků s kovovými nohami, pokrytých deskou z umělé hmoty. Každý stůl rozdělovala uprostřed skleněná, nebo spíš plastiková kolmá tabule, vysoká asi třicet pět centimetrů. Na podélné straně stolků stály proti sobě židle. Ženy, které sem strážce přivedl předtím, už seděly u stolků a mluvily s vězni, které přišly navštívit. Všechno to

byly ženy. A všechny měly na sobě kazajky s nápisem OKRESNÍ VĚZNICE CALUSA, vytištěný nad kapsou na prsou.

Žena, kterou Melissa nikdy v životě neviděla, seděla za stolkem nejblíž vchodu.

„Tohle je žena, kterou jste si přála navštívit," řekl jí policista, a Melissa zděšeně pochopila, že to je Mary Bartonová. Zdála se jí menší, než si ji pamatovala, ale byla tehdy ještě malá a teď se jejich poměr obrátil. Melissa si vzpomínala na ženu vysokou, štíhlou, se zdravě růžovými tvářemi, s kaštanovými vlasy, s jiskrnýma modrýma očima a okouzlujícím smíchem. Tahle žena jí připadala nějak zmenšená, modré oči unavené, vlasy spíš jako špinavý sníh a zmatený výraz ve tváři.

„Melissa?" zeptala se žena.

I hlas byl jiný. Chraptivý, skoro suchý. Melissa si pamatovala její hlas z oné doby, jasný, nenucený, zvučný a živý.

„Slečna Bartonová?" zeptala se. Ale strašně si přála, aby to nebyla ona.

„Ach, má milá Melisso," řekla ta žena a tvář se jí náhle rozzářila úsměvem, který Melissa kdysi znala. Dojem byl tak silný, že proměnil tuto šedou a skličující místnost ve větrný pahorek v Anglii a Melissa byla najednou zas jedenáctiletou holčičkou, která seděla pod omšelým dubem a četla si nějaký hloupý román… a tu se k ní přiblížila slečna Bartonová, vysoká, silná, v pláštěnce, s kaštanovými vlasy, jež jí vlály ve větru, trochu udýchaná, a řekla: *„Ahoj, ty jsi ze školy svatého Edwarda?"* Ano, vzpomínala Melissa, byla jsem ‚Edwardka'. Náhle měla chuť obejmout tu skvělou ženu, která ji bezpečně provedla dobou dospívání.

„Ne, to nesmíte," upozornil ji strážný. „Přečtěte si poučení."

Najít v Caluse dobrou restauraci je dost těžké, jak už zjistilo hodně turistů, kteří podstoupili tu dlouhou cestu z Illinois nebo z Indiany. Když vynecháte jídelny s rychlým občerstvením a malé podniky, které nabízejí biftek, pivo a pochybné koktejly až do pozdních nočních hodin, i spoustu čínských restaurací a stánky, kde smaží lívance, právě tak jako rybí restaurace, kde vám týden staré ryby nabízejí jako čerstvě vylovené, italské restaurace, v nichž vám jakýkoli šéf, jen ne Ital, naservíruje špagety s rajskou omáčkou z konzervy, když jednou pojíte v jediné dobré španělské restauraci ve městě, která je filiálkou pověstného španělského podniku v Tampě, nebo v jediném skutečně dobrém podniku nabízejícím evropská jídla, pak už vám zbývá jen hrstka rádoby francouzských bister, kde vám nabídnou játra a ledvinky dušené v laciném víně, a dvě nebo tři stísněné hospůdky, kde najdete stále se opakující nabídku exotických pokrmů jako ústřice a krevety podávané na míse s podestýlkou vadnoucího salátu, smaženými houbami a růžičkovou kapustou, s citronem a pikantní rajskou omáčkou osychající na slunci. To je ovšem jen v turistické sezoně.

Ta nemá sice oficiální začátek, ale je známo, že první vlaštovky se objevují

krátce po Vánocích. Předtím, v horkém létě a období hurikánů, které někdy trvá hluboko do podzimu, jsou dobré i špatné restaurace zavřené.

Když teď Melissa zavolala, že by se mnou raději povečeřela, než abychom případ projednávali v „zatuchlé kanceláři“, byl jsem trochu na rozpacích, čím bych udělal na světaznalou návštěvnici z Londýna nejlepší dojem. V duchu jsem byl ovšem přesvědčen, že moje kancelář je vzdušná a příjemná.

Na Floridě je spousta restaurací pojmenovaných po pirátech, jichž by se napočítalo víc, než se jich kdy plavilo na rozbouřených mořích, a k tomu je ještě třeba připočíst názvy po různých zátokách, zálivech a skrytých pokladech, po galérách a galeonách, a také měla Calusa jeden podnik zvaný bůhví proč Pirátův papoušek. Mimoto je na Floridě nejmíň tisíc restaurací nazvaných Kapitán ten či onen. V Caluse je to Kapitán Jolly Roger, pojmenovaný tak pravděpodobně v zápalu tvůrčího opojení pirátskou a mořeplaveckou fantazií, nicméně Calusa tím získala přídomek Přímořské Athény.

Obvykle se vyhýbám restauracím, které mají na houpajícím se štítu lebku se zkříženými hnáty nebo v síni kormidelní kolo a rybářské sítě, ale tenhle podnik nedávno otevřený na mysu Sabal a nazvaný Pirátské doupě – v duchu jsem si říkal pozor, pozor! – mi velmi vřele doporučil požitkář a přitom rodák z New Yorku Frank Summerville, můj šovinistický partner. Tak jsem zamluvil stůl na sedm třicet a vyzvedl jsem Melissu u hotelu Hyatt asi dvacet minut předtím.

Zřejmě velmi rychle pochopila, že v Caluse může být i začátkem října nesnesitelně horko. Svědčil o tom přiléhavý červený kostým a úplně nové sandály na nohou. Pravděpodobně byly výsledkem nákupní procházky. Kolem krku měla jednoduchou šňůru perel se stříbrnou sponkou vzadu na krku. Vypadala svěže, příjemně naladěná a odpočatá a hned se mi svěřila, že po našem setkání spala skoro celý den a pak si užívala floridského slunce – s výjimkou času, který strávila dnes odpoledne v caluské okresní věznici. Setkání s Mary bylo radostné…

„Objímaly jsme se a povídaly si o starých časech…“

… a i když byla setkáním otřesena, chtěla ode mne slyšet, jestli si myslím, že má Mary naději na propuštění. Tu naději jsem jí hned vyvrátil.

Pirátské doupě byla renovovaná, dříve velmi špatná Gianfrancova restaurace, která zkrachovala. Noví majitelé vytrhali italské dlaždice, zrušili kašničky s vodou a ozdobné plyšové kóje a vybavili jídelnu standardním restauračním nábytkem s nápisem Pirát. Ze stropu visely hrubé sítě používané v přístavu na vykládku zboží z lodí. Rudé a zelené lampičky zdobily kulatá okna, napodobující okénka v boku lodi. Číšnice měly krátké černé sukénky, černé lakované střevíčky s vysokými podpatky a bílé hedvábné blůzičky jakoby nedbale rozepnuté na prsou. Melisse to připadalo úplně okouzlující. Jedna číšnice se zeptala, co budeme pít, a potom Melissy, jestli je Angličanka. Nakonec moudře pronesla: „To jsem si mohla myslet,“ a její jižanský přízvuk Melissu nadchl.

Doufal jsem, že nebudou mít na jídelním lístku papouška.

Víno bylo výborné; nikdy nepodceňujme kulinářskou zkušenost rozeného Newyorčana. Další příjemný dojem vzbudil – a o ten se zasloužila poloha Floridy – úžasně krásný západ slunce, který změnil tichou hladinu zátoky v koberec spadaného podzimního listí, žlutého, rudého a oranžového. Popíjeli jsme s tichým obdivem; v Americe jsou ještě místa, jež budí jas v duši.

„Vám tady chybí podzim?“ zeptala se a já jsem v duchu uvažoval, jestli jí hladina také připomíná padající listí.

„Ano,“ řekl jsem. „Mně tady chybí *všechna* roční období.“

„A proč tu žijete?“ zeptala se. „Myslím… napadlo mi, že vám to může připadat jednotvárné. Pořád to krásné počasí, den za dnem.“

„Jenže ono není *vždycky* krásné,“ řekl jsem. „A někteří lidé dokonce považují tenhle druh horka za vysilující.“

„Já je považuji za *nádherné*,“ řekla a zachvěla se rozkoší.

„Můj partner Frank mi pořád hrozí, že odtud uteče,“ řekl jsem. „Ale nikdy to neudělá.“

„Proč myslíte, že ne?“ zeptala se.

„Říká se, že vám tady přirostou boty k písku. A krev tu asi řídne.“

„Mně to tu připadá skoro jako ráj,“ řekla a zasněně se zadívala na sluncem zbarvenou vodu.

Nemohl jsem jí říct, že patříme mezi města, kde se obchoduje s drogami. Ani jsem jí neřekl, že drogy můžete koupit dokonce i ve věznici. Neřekl jsem jí, že naši policajti s rudě opáleným zátylkem se ochotně plíží do pornokin, aby tam nachytali pár masturbujících chlapíků, místo aby si všimli lodí plných kokainu, které vykládají svůj náklad na odlehlých plážích zálivu. Neřekl jsem jí, že město Calusa se víc stará o to, v čem se kdo koupe na jejích plážích, než o ty, kteří kšeftují s drogami. George Bush nazval dřívějšího guvernéra Floridy drogovým králem. Neřekl jsem jí, že na Divokém západě Calusy, na Floridě, můžete beztrestně nosit u zadku pistoli, ale nesmíte si beztrestně svlíknout ze zadku plavky. Neřekl jsem jí, že můj partner Frank nazval Calusu puritánským středozápadním městem, které se jen o pár tisíc mil vzdálilo od svého duchovního zdroje. Neřekl jsem jí, že Calusa není tak docela rajskou zahradou.

Vrátili jsme se k Mary poté, co jsme oba nadšeně okomentovali kvalitu pokrmů i obsluhy a navíc vypili dvě sklenice chardonay, které jsem objednal k humrům. Melissa s plastikovým ubrouskem kolem krku se pokoušela rozlousknout račí klepeto a při tom mi vyprávěla, jaké to bylo, když před lety studovala na škole svatého Edwarda.

„Chtěla bych vám říct, že Lockbourne je mimořádně krásný kout Anglie. Jsou tam nádherné zvlněné pahorky a domy staré kolik století… po celé Anglii je ovšem takových spousta, ale nikde tak půvabné, jako ty kolem Lockbournu,

aspoň mně tak připadají. Jsem zaujatá, vím, ale já to tam úplně *zbožňovala*. Město, školu a ovšem… slečnu Bartonovou. Ta mi určitě vštípila pochopení pro všechno ostatní. Tenkrát, když jsem byla mladá, víte…“

Bylo jí jedenáct, když se poprvé seznámila s ženou, která tak významně poznamenala její mládí a které vděčí za to, co se z ní stalo. Vylíčila mi krajinu s travnatým pahorkem pod nebem modrým jak chrpy. Popsala i sebe – dlouhou, vytáhlou a trochu neohrabanou dívku, v jedenácti neobratnou, s mladistvou vyrážkou v obličeji, s plochou hrudí, trapně stydlivou, oblečenou v pytlovitých šatech, s šálou a dlouhou sukní, jež zakrývala její hubené nohy, a v hnědých vysokých botkách, které si umazala blátem, když běžela přes bahnitou louku. Pak se posadila u starého bezlistého dubu, vlasy jí bral vítr, a začala číst nějaký brožovaný román. Najednou před ní stála vysoká štíhlá žena v dlouhé pláštěnce a vítr jí cuchal kaštanové vlasy. Byla trochu udýchaná stoupáním a překvapeně se podívala na Melissu.

„Ahoj,“ řekla, „ty jsi Edwardka?“

„Ano, p–p–paní,“ zakoktala se, což také patřilo k jejím předpubertálním problémům.

„Prosím tě, žádná paní, jsem pořád jen slečna, i když je to třeba škoda. Už jsme se někde viděly?“

„Ne, p–p–paní. Jsem nová žačka.“

„Jak se jmenuješ?“

„M–M–Melissa Lowndesová.“

„Já jsem Mary Bartonová, učím angličtinu ve vyšších třídách. Copak to čteš? Jsi velká čtenářka, Melisso?“

„Čtu pořád, s–s–slečno Bartonová.“

„Já taky ráda čtu. Tak co to máš za knížku?“

Melissa jí podala knihu. Trochu váhavě. Mary ji vzala do rukou, lehce prolistovala, jako by to byl nějaký vzácný tisk, třebaže to byl jen laciný románek, kterým dívky říkají „dojáky“.

„Dobře,“ řekla konečně, „myslím, že musíme číst všechno, i pokleslou literaturu, abychom později ocenili lepší věci,“ dodala a vrátila Melisse knihu. „Líbí se ti ten román, Melisso?“

„Moc n–n–ne.“

„Myslím, že by tě měl spíš nudit,“ řekla Mary, „jsi přece inteligentní děvče.“

Melissu napadlo, že ta vysoká žena s kaštanovými vlasy a nápadně modrýma očima nemá důvod pokládat ji za inteligentní; všechno, co do té doby četla, byl totiž zřejmě jen brak. Proč to řekla?

„Jenom inteligentní osoba dokáže najít tohle nejkrásnější místo v celé Anglii,“ pokračovala Mary s úsměvem. „Sedíš pod mým oblíbeným stromem, víš to, slečno?“

Slečno! Jedenáctileté dívce! Melissa má najednou pocit, že vyrostla.

„Když jsi zabrala moje místo," řekla Mary, „jistě ti nebude vadit, když si k tobě sednu. Jsem ještě trochu udýchaná z toho stoupání."

Tak tu spolu seděly pod modrým nebem, mladá dívka a žena středního věku a opíraly se o mohutný kmen bezlistého stromu. Dívaly se do dálky přes lesnaté údolí a písčitou pláň, přes křídově bílé skály až k dalekým kopcům.

Mary vzdychla.

„Je tu nádherný klid," řekla.

To bylo poprvé, kdy spolu něco prožívaly. Melissa vyprávěla, že onoho větrného dne spolu prohodily sotva pár slov, když tam spolu seděly, a také cestou z pahorku dolů do města mluvily jen málo. Došly až ke kamenné bráně školy s železnými mřížemi. Melissa cítila v Maryině přítomnosti takovou vnitřní jistotu, jakou předtím nikdy nezažila. Strašně ji mrzelo, když jí Mary řekla, že ještě nemůže být zařazena do žádné její třídy, dokud nepostoupí do vyššího oddělení, což nebude dřív než za rok. Slečně, nebo ne, Melisse, bylo teprve jedenáct, a Mary Bartonová učila jen dívky ve vyšším oddělení, dvanáctileté a starší.

„Jak staré byly ty oběti?" zeptala se najednou.

„Nejmladší, Felicity Hammerové, poslední z nic, bylo šest."

„A ostatní?"

„Jedné bylo osm, druhé sedm."

„Nebije vás to do očí?"

„V jakém smyslu?"

„Mary učila pouze dospívající dívky. V žádném případě si nedovedu představit, že by mohla spáchat tyhle hrozné zločiny…"

„Dovedla byste to pochopit, kdyby oběťmi byly dospívající dívky?"

„Ne. Mary měla jediný zájem: předávat vědomosti. Je nemyslitelné, že by měla zájem o šestiletá děcka."

„A což šestileté tělíčko? Těla těch dívek byla zohavena."

„To vím."

„Dovolte mi, abych se zeptal otevřeně, Melisso. Udělala Mary Bartonová za celou tu dobu, co jste se znaly, něco, z čeho by se dalo soudit, že o vás měla sexuální zájem?"

„Nic takového."

„Například… řekla jste, že jste se objaly, když jste se dnes opět viděly. Jak to bylo tenkrát? Objímala nebo líbala některé studentky? Dotkla se vás někdy?"

„*Ovšem*, měla nás ráda… ale poslyšte, tenhle rozhovor považuji opravdu za urážlivý."

„Dobrá, nechme toho," řekl jsem.

Podívala se na mě.

„Bude státní návladní klást Mary Bartonové takové otázky?"

„Ještě horší. Jestli se při výslechu dostane do úzkých. Možná jí budu muset i já položit pár nepříjemných otázek.“

„Uděláte to?“

„Jinou možnost nemám. Musím vycházet z jejích výpovědí.“

„No a?“

„Může si víc ublížit než prospět. Když s vámi dnes mluvila, neužívala nějaká hrubá slova?“

„V životě jsem neslyšela, že by slečna Bartonová použila třeba jen mírně neslušný výraz.“

„Vidíte, a teď ano.“

„Tomu se mi nechce věřit. To se k ní nehodí. Stejně jako nevěřím ničemu z toho ostatního.“

„Co máte na mysli?“

„Že je vražednice. Že zneužívala děti. Hanobila mrtvé oběti. Všechno, z čeho ji obvinili,“ řekla a potřásla hlavou hněvem a znechucením.

„Děti byly…“

„Já vím, co jim udělali. Aspoň to, co bylo naznačeno v časopise *Time*.“

„Asi byste nechtěla vidět fotografie?“ řekl jsem.

„Určitě ne. Ale slečna Bartonová nemohla spáchat tak ohavné věci. Je to nejušlechtilejší žena, jakou jsem kdy poznala. Jednou jsme našly umírajícího motýla. Někdo na něj neopatrně šlápl. Ležel na zemi, třepotal křídly, ale nebyl schopen odletět. Bylo to na štěrkové cestě, jež vedla ke kamennému kostelíku. Slečna Bartonová jej zahlédla první. Vykřikla, klekla si na zem a zvedla žalostně poraněné tělíčko. Seběhly jsme se k ní. Větřík šuměl ve větvích a slečna Bartonová se najednou rozplakala. A stejně tak náhle sevřela motýlka v pěsti.“

„Zmáčkla motýla v pěsti.“ Pohlédl jsem na Melissu.

„Aby ukončila jeho utrpení,“ dodala.

Přikývl jsem. „Co si ještě pamatujete?“ zeptal jsem se.

„Všechno,“ odpověděla.

Pro mladičkou Melissu Lowndesovou to byl čas objevů.

Její rodiče se rozvedli…

„To se občas stává,“ řekla mi nyní s unaveným úsměvem.

… když jí bylo devět let. Mohlo se stát, že propadne u přijímací zkoušky na školu svatého Edwarda. Ale byla chytrá, a tak rodiče nebyli překvapeni – ani jí ovšem neblahopřáli –, když prošla s velmi dobrým výsledkem.

Přišla do školy svatého Edwarda, když jí bylo sotva jedenáct, a Mary Bartonovou potkala v prvním školním roce. Pod její ochranná křídla se však dostala až ve dvanácti, kdy přestoupila do vyšší třídy.

V devíti letech prožila Melissa Lowndesová rozvod rodičů. Otec se velmi brzy znovu oženil…

Podezřívala mladou Violettu, vychytralou Italku, že otce ulovila už několik let předtím, než se rozvedl…

Když bylo Melisse dvanáct, její matka se nejen znovu provdala, ale čekala se svým novým manželem dítě. Jmenoval se Peter a byl to nudný hlupák, na němž byla zajímavá snad jen hlava s dlouhými světlými vlasy, jaké nosili hippies. Živil se jako hudebník v pouliční kapele. Melissa si říkala, že maminka asi ztratila rozum.

Mary Bartonová se stala její učitelkou, rádkyní i vzorem.

Ta žena ji naučila tolik věcí! Otvírala dívkám zlaté dveře zářivých zámků, do nichž vstupovaly spolu s ní.

Slečna Bartonová vodila třídu do podzimních lesů, kde jim ukazovala spousty barevných pokladů, jaké uvidíte jen v tom ročním období – tmavě modré kuličky bezinek, keře ověšené spadaným listím, chomáče stříbřité trávy, zlaté trsy vadnoucích kapradin, rudé plody divokých kalin, hnědorudě zbarvené tobolky se semeny azalek nad temně zeleným mechem. Učila je vnímat barvy mnohem jemnější, než jsou v létě nebo na jaře, a nakonec je učila Wordsworthovy básně…

Slečna Bartonová je také jednou zjara vzala k moři, bylo to krátce po velikonočních prázdninách…

Jako obvykle strávila Melissa část velikonočních prázdnin s matkou, která již byla ve vysokém stupni těhotenství, a s Peterem v bytě v Kensingtonu a část s otcem a jeho milovanou Violettou, kteří teď bydleli v třípatrovém domě s vyhlídkou na Regent's park, a celou dobu toužila vrátit se do Edwardovy koleje.

Přijela tam v polovině dubna, ale navzdory studenému vzduchu všude už kvetly spousty krokusů a narcisů…

„Jaro je v Anglii vždycky tak líbezné," řekla.

… bylo nádherné jaro a slečna Bartonová měla jako obvykle plno skvělých nápadů. Tentokrát oznámila své třídě, že najala velký modrý autobus a zítra pojedou na výlet. Když se dívky ráno natlačily do zchátralého vozidla, sama usedla k volantu – což bylo, jak děvčata ihned pochopila, možná proti předpisům, a rozhodně proti pravidlům školy svatého Edwarda. Zavezla je do Lexton-on-Sea, přímořské osady, kde bílé útesy spadají až do moře a do nich narážejí zuřivě se tříštící vlny. Když se rozsadily v půlkruhu kolem ní, tváří k moři, límce zvednuté, sukně zmítané větrem a vlasy rozevláté, postavila se proti nim ve vlající pláštěnce a začala jim předčítat verše z *Krále Leara*…

Vichřice dujte, až vám prasknou tváře!
chrlte přívaly, vy slapy vod,
až po korouhev zatopíte věže!
Hbitější pomyšlení, sirné ohně

předvoje tříštitelek dubů, leb
mou bílou sžehněte! A hrome, ty
zkruš na plocho tu březí oblost země.*

… a toho dne pochopily vášnivost a krásu Shakespearovy básnické řeči i vznešenost ostrova, který ho inspiroval.

Jindy vtrhla do hodiny biologie a vyjela ostře na učitele, proč vede dívky k tomu, aby pitvaly *žáby*, když jim den předtím přednášela *Vítr ve vrbách*, alegorii, o níž si většina lidí myslela, že je jen dětskou básničkou, ale děvčata díky Mary pochopila její skrytý smysl. Učitel se jmenoval Peter Battington – proč jen se tolik pitomců na světě jmenuje právě Peter?

Když Peter Battington požádal slečnu Bartonovou, aby okamžitě opustila třídu, jinak že ji vlastnoručně vyhodí, uchopila ho za ruku způsobem, který později popsala jako „vyvrácení palce“. Naučila ten hmat dívky, kdyby je náhodou přepadl nějaký pouliční flákač nebo ještě někdo horší. Přinutila ho kleknout a slíbit jí, že napříště nebude vystavovat jemné duše jejích dívek hrůzné podívané na pitvu.

Mihlo se mi myslí, že děvčátka nalezená v zahradě Mary Bartonové někdo pořezal.

Melissa vyprávěla, jak je jejich skvělá slečna Bartonová zasvětila do lyriky Johna Lennona tak, že děvčata uviděla Beatles v úplně novém světle. Píseň *Já jsem mrož* byla nejmíň deset let stará, ale když jim nyní recitovala její slova jako skutečnou báseň…

Já jsem ty
a ty jsi já
a my jsme všichni
a všichni jsme spolu…

… poslouchaly ty verše jako něco docela nového a objevovaly v nich úplně jiný smysl…

… a začínaly chápat, jak jsou vedle geniálního Lennona slova většiny současných rockových písní hloupá…

„Byla to učitelka, jakou by si mohlo každé děvče přát,“ prohlásila Melissa s planoucíma očima. „Mimořádná žena. Naučila nás milovat anglický jazyk a naučila nás…“

Zaváhala a zahleděla se do dálky, jako by hledala slova, která by mně co nejvíc tuto výjimečnou ženu přiblížila.

* Verše v překladu E. A. Saudka.

„Naučila nás milovat," řekla Melissa konečně a pokývla hlavou. „Ptal jste se, jestli se nás dotýkala. Ano, dotýkala se mě. I všech ostatních. Pronikala až do našich srdcí a nalézala tam to, co potřebovalo povzbudit. Zasloužila se o to, že jsme rostly, že se z nás staly mladé ženy, a potom, když jsme odešly na univerzitu, *ženy* připravené vstoupit do toho velkého světa, jemuž nás učila rozumět.

Dotýkala se nás, ano. Dotýkala se nás i fyzicky, jestli jste myslel tohle. Byly to něžné schvalující dotyky… povzbudivé plácnutí, když jsme konečně něco pochopily, vřelá… mateřská objetí. Nebo sesterská. Silná objetí, jimiž nám říkala, že jsme něco udělaly dobře, že jsme zas pokročily; učily jsme se, rostly a stávaly se takové, jaké nás chtěla mít. Ani nás nenapadlo, že by v tom bylo něco jiného… ne. Nebyly jsme už děti, když jsme odcházely, byly bychom to poznaly. Bylo nám osmnáct a věděly jsme, co je to sex. Nic takového v tom nebylo."

Melissa se dotkla své sklenky.

„Žádná jiná učitelka v historii školy svatého Edwarda nebyla víc milovaná a uctívaná než ona. Zavolejte tam. Ptejte se lidí, kteří ji pamatují. Potvrdí vám to."

Napadlo mi, jestli je tam ještě paní Mordenová.

„Ostatně i tady se najdou lidé, kteří vám řeknou totéž, ne?"

„Právě na tom pracujeme," řekl jsem. „Zajímá nás její okolí, její minulost."

„To bych řekla," odpověděla Melissa.

Narodila se 5. listopadu 1933 V Renegadu v Jižní Dakotě. Její rodiče se jmenovali Robert a Judy Bartonovi. V Renegadu chodila do základní školy, do střední v sousedním Lestervillu. Od roku 1951 studovala na univerzitě v Coloradu, kde absolvovala v červnu 1955. Dva měsíce potom její rodiče zahynuli při autonehodě. V září toho roku se zapsala na Newyorskou univerzitu a v červnu 1957 získala diplom magistra svobodných umění. To léto přijala učitelské místo na škole Elizabeth Wagnerové a začala pracovat v září, když začal školní rok. V červnu 1963 odešla a potom strávila několik let v Londýně, než byla přijata na školu svatého Edwarda. Z této školy byla propuštěna po sporu o učební osnovy. Posledních pět let žije v Caluse.

To jsem se dověděl od Mary.

Totéž řekla také dvěma psychiatrům, kteří ji vyšetřovali a prohlásili za způsobilou účastnit se přelíčení.

Jeden z nich byl doktor Milton Canfield.

„Bylo třeba zodpovědět jen dvě otázky," řekl mi. „Za prvé, je dostatečně mentálně způsobilá rozumně se poradit se svým právním zástupcem? Odpověď zní ano."

Uznal jsem, že je schopna se se mnou radit.

„Za druhé, je schopna chápat, z čeho je obviněna? Odpověď zní rovněž ano. Nemám pochyb o tom, že podle zákonných předpisů je schopna předstoupit před soud."

Doktor Avery Haynes si nebyl tak docela jist.

„Ano," řekl, „ve smyslu zákona je způsobilá a také jsem to prohlásil. Ale víte… během našeho rozhovoru se objevily podivné skutečnosti…"

„Jaké skutečnosti?" zeptal jsem se.

„Například určitá rozpolcenost osobnosti. Někdy o sobě vypovídala ve třetí osobě. *Ona* udělala to, *ona* udělala ono, namísto já jsem udělala to či ono. Objevil jsem, že podvědomě přisuzuje své skutky nějaké druhé, zlé polovině sebe samé. Nějaké *jiné* osobě, chcete-li, která je a současně *není* součástí slečny Bartonové. Nějaká docela *jiná* osoba se občas dopouští zlých skutků místo ní. Ale musím přiznat, že mi ty skutky jasně nedefinovala. Vím však určitě, že někdy v minulosti se cítila rozdvojená… což, jak jistě víte, je příznak duševní choroby. A stejně tak jsem přesvědčen, že se cítí pronásledována, štvána a stíhána démony, kterým se nemůže bránit… a to je další příznak paranoie. Ale ve smyslu soudního řádu je způsobilá předstoupit před soud."

Přelíčení bylo stanoveno na 23. listopad.

Úřad státního návladního měl čtyři svědky, kteří viděly Mary o víkendu před nálezem mrtvých těl se zavražděnými dívkami. Měli i svědkyni, jež viděla, jak Mary zahrabává Felicity Hammerovou na zahradě. Měli dalšího svědka, který prohlásil, že mu Mary přinesla do čistírny zakrvácený oděv. Věcné důkazy byly především ty šaty s krvavými skvrnami, pak zakrvácená lopata nalezená v její kůlně, pár bílých tenisek její velikosti, jež byly objeveny v kanalizační stoce čtyři bloky od čistírny. I na nich byly stopy krve. Vzorky půdy odebrané z tenisek odpovídaly chemickému složení hlíny v její zahradě. Skye Bannister byl přesvědčen, že má dokonale jasný případ. Co se mě týče, neměl jsem žádný důkaz, že Mary Bartonová nespáchala vraždy, z nichž byla obviněna. Celá moje obhajoba musela spočívat pouze na vyvrácení těchto důkazů.

Koncem října ke mně přišel Skye Bannister s jednoduchou nabídkou. Byla to táž nabídka, pomyslel jsem si, s jakou za mnou přišla ten první večer Patricia. Skye mě požádal, abych vyměnil elektrické křeslo pro Mary za trojnásobný rozsudek na doživotí. Žádal mě tím, abych svou klientku navždy zbavil svobody.

„Chci s vámi jednat na rovinu, Matthewe," řekl. „Jsem velice rád, že vaše pověst v tomto městě nijak neutrpěla, nemluvě o dobré pověsti Pat nebo mého úřadu. Je to smůla, že mám tak vášnivou zástupkyni…"

„To nechte stranou," řekl jsem mu.

„Je mi líto, Matthewe, že jste v té věci tak citlivý, ale…"

„Přestaňte mluvit o tom, že Patricia je vášnivá, a neříkejte jí Pat."

Skye se na mě zadíval.

„Možná že zapomenu, o čem jsem s vámi právě mluvil," řekl.

„Prosím vás, udělejte to," odpověděl jsem. „Uvidíme se až u přelíčení."

„Rád bych to urovnal předem. Přijměte tu nabídku. Měl jsem chuť poslat

Pat… Patricii do jiného okresu. Máme tam vraždu, ta by ji zaměstnala na celý únor. Ale mohu svůj úmysl vždycky změnit, být na ni hodný. Když však budete tvrdohlavý, bude mi jedno, jestli si oba natlučete hlavy v Marina Lou…“

„Skye,“ řekl jsem, „mám chuť vyskočit a dát vám jednu do zubů.“

„Právě jste se dopustil útoku na veřejnou osobu,“ řekl. „Podle trestního zákona je ‚útokem‘ úmyslná hrozba slovem nebo skutkem proti druhé osobě při zjevné způsobilosti k takovému činu…“

„Slyšel jste mě, Skye?“

„Dobrá, dobrá, dobrá,“ odpověděl a mával rukama. „Jen se vám pokouším vysvětlit, že dokud se vy a Pat… dokud vy a Patricia se veřejně nezostudíte, nevidím důvod, proč byste si spolu neměli užít.“

„Milionkrát děkuju,“ řekl jsem.

„Matthewe,“ řekl blahosklonně, „chci, abyste mi věřil, že se snažím být váš přítel.“

„Věřím vám to. Povězte mi ale jedno. Když myslíte, že máte vyhráno, proč se mnou vyjednáváte?“

„Protože je mi líto té ubohé ženské,“ řekl Skye.

„Proč? Jestli je taková zrůda…“

„Věřím, že je.“

„Tak ji pošlete na elektrické křeslo! Proč nezbavit společnost takového netvora?“

„Protože si myslím, že společnosti bude právě tak dobře poslouženo, když stráví zbytek života za mřížemi.“

Říkal to, co už předtím oznámil i v tisku; že je pro zrušení trestu smrti ve státě Florida. Dobrý strýček Skye neměl v plánu vjet do guvernérského paláce v kočáře spojeném dráty s elektrickým křeslem. Byl by pro něj špatný start, kdyby v případě Mary Bartonové žádal trest smrti.

„Chci projevit trochu milosrdenství,“ řekl.

Kecy, odsekl jsem v duchu.

„Dobrá,“ řekl jsem. „Seznámím s vaší nabídkou svou…“

„V pořádku.“

„… klientku, ale poradím jí, aby ji odmítla.“

„Proč?“

„Protože je nevinná.“

„Ustanovil jsem jako žalobce Maxe Atkinse,“ řekl. „Myslím, že ho znáte.“

Max – Sekerník Atkins. Postrach.

„Znám ho,“ odpověděl jsem.

„Řekněte své klientce, aby to přijala, nebo ji Max usmaží.“

„Ano, řeknu jí to.“

Řekl jsem Mary o nabídce.

Odpověděla, že v žádném případě nemůže jít do vězení za činy, které spáchal někdo jiný.

Uvažoval jsem, jestli ten „někdo jiný“ je ta její druhá zlá polovina, kterou odhalil doktor Haynes. Ta *jiná* osoba, která je – a zároveň není Mary Bartonová. Úplně *jiná* osoba, která se čas od času dopouští násilných skutků.

Řekl jsem jí, že oznámím její rozhodnutí státnímu návladnímu. Ale 23. listopadu, ať se stane cokoli, musíme předstoupit před soud.

Byla to vždycky ona a já. Ona byla zlá, ale nikdo to netušil. Tak strašně byla zlá!

To ona zabila tu kočku.

Všichni říkali, že jsem to udělala já. Říkala jsem jim, že ji zabila ona. Nikdo nevěděl, jak dovede být zlá.

Pořád jsem opakovala, tatínku, já jsem to neudělala, přísahám, byla to Mary Jean, přísahám při pánubohu. Já ti dám Mary Jean, říkal otec, sundával si řemen a přetáhl mě přes zadeček, kde to nejvíc bolelo.

Našli kočku před vraty.

Měla proříznuté hrdlo a bílý kožíšek celý zakrvácený.

Řekl, že jsem to udělala já, seřezal mě a pak mě zavřel do komory. Nade mnou visely kabáty, na podlaze, kde jsem se schoulila, se válely galoše. Nechali mě tam plakat ve tmě celou noc. Mary Jean měla tu noc ložnici sama pro sebe, všechny krásné panenky si rozložila na posteli, všechny byly teď její. Smála se, když mě nakonec pustili nahoru. Vyprávěla mi hrůzné věci, jen když jsme byly samy. Nikdy, když byl někdo nablízku. Řekla mi, že zabila tu kočku! A že to udělá zase, jen ať jí to zkusím překazit. A zas se dala do smíchu. Ležela na posteli a kolem sebe měla rozloženy všechny krásné panenky.

Vždycky mě trestali za to, co provedla Mary Jean.

Nikdy jsem je nepřesvědčila, že všechny špatnosti dělá Mary Jean. Že s tím já nemám nic společného.

Myslela jsem, že jsem se jí navždy zbavila, když jsem odešla do Anglie. Tam za mnou nemohla! Přes celý oceán? Nebo dokáže páchat zlo i přes oceán?

Mary Bartonová.

Tou jsem byla v Anglii.

Slečna Mary Bartonová.

Byla jsem volná. Žádná Mary Jean už mi nemohla ubližovat. Byla jsem volná. Ani otec už mě nemohl bít, byl mrtvý. Také matka byla mrtvá a nemohla už nevěřícně vrtět hlavou, když jsem jí říkala, co provedla Mary Jean, a říkat – nestydíš se? Všechno svádíš na Mary Jean, všechno špatné udělala Mary Jean. Já ti dám Mary Jean! Otcův pásek mě pálil na zadku. To se už nikdy nestane.

Jsem vysvobozená. Mohu dělat všechno, co jsem si kdy přála, nikdo mně nebude nic přikazovat. Jsem volná.

A potom…

Ah, bože, proč všechno musí skončit?

Proč musejí člověku vlézt do cesty nějaké prokleté omezené Mordenové, proč musejí přijít a ukradnout mu to jediné, co ho drží nad vodou…

Práci, kterou jsem milovala, děvčata, jež jsem měla ráda…

Proč mi to všechno musely ukrást?

Proč mě musely zas poslat zpátky tam, kde číhala Mary Jean?

Proč?

6

„Soud Dvanáctého soudního obvodu státu Florida zasedá dnes v budově trestního soudu v Caluse za předsednictví Její Ctihodnosti Heleny G. Rutherfordové. Všichni povstaňte."

Soudkyni Rutherfordové táhlo na padesát. Předčasně bílé vlasy s tuhými kadeřemi budily dojem, že by ji náhodný nápor vichřice mohl zvednout až k dřevěnému stropu zasedací síně. Vplula sem v černé vlající róbě s širokými rukávy po vzoru netopýřích křídel, usedla do křesla, mile se usmála a řekla: „Posaďte se, prosím." Pak se rozhlédla po přeplněné soudní síni.

„Přeji všem dobré jitro. Vidím, že tu je slečna Bartonová se svým obhájcem a stát je zastoupen rovněž. Jsou tu i porotci a všechen soudní personál. Můžeme tedy začít."

Bylo sedmého prosince, pondělí, výroční den útoku na Pearl Harbor, na nějž vzpomíná celá Amerika. Trvalo dva týdny, než byla sestavena porota, osm žen a čtyři muži. Muži byli běloši. Z osmi žen byly čtyři bílé, tři černošky a jedna Španělka, jež emigrovala před čtrnácti lety z Kuby. Byla z celé poroty nejinteligentnější. Výběr porotců se řídí náhodou a také pravidlem, že pokud je byť jen jedna osoba v porotě odlišná, je to špatné. Většina veřejných žalobců se toho pravidla pečlivě drží, protože vědí, že osamělý jezdec znamená při soudním procesu možnost konfliktu a pozdější obtíže. Říkal jsem si, že mám možná štěstí, když Atkins nechal proklouznout tuto ženu.

Šest z osmi žen mělo děti a jedna byla těhotná. Dva muži byli zastánci trestu smrti, pokud šlo o zvlášť ohavné zločiny – ostatně i soudkyně Rutherfordová se k nim přidala tím, že odmítla propuštění Mary Bartonové na kauci. Dva další porotci se vyjádřili, že jsou v této otázce nerozhodní.

„Dámy a pánové," oslovila je soudkyně, „byli jste vybráni a složili jste pří-

sahu jako porota ve věci státu Florida proti Mary Bartonové. Obžalovaná Mary Bartonová je obviněna z trojnásobné vraždy. Podstata těchto zločinů vám bude vysvětlena později, ale než postoupíme dále, myslím, že bude užitečné, když vám vysvětlím určité skutečnosti. Prosím, abyste pochopili, že soudcova, tedy moje zodpovědnost je rozhodnout, jaké zákony jsou v této věci příslušné, a tyto zákony vám vysvětlit. Na vás je, abyste rozhodli o faktech tohoto případu a vyvodili z nich závěry. Tímto jsou pravomoci poroty a pravomoci soudců určeny a nekříží se. Je to jeden ze základních principů našeho soudního systému.

Je důležité, abyste věděli, jak se proces vede. Na začátku přelíčení budou mít právní zástupci obou stran příležitost – budou-li si to přát – přednést své stanovisko. Tím je dána každému právnímu zástupci možnost říct vám, jaké svědky vám míní předvést během přelíčení. To, co tito právníci řeknou, nemá – opakuji – nemá povahu důkazu, a vy to za něj nepovažujte. Vaše rozhodnutí musí spočívat jen na předložených svědectvích, popřípadě na jejich nedostatku.

Svědci budou vyzváni, aby vypovídali pod přísahou. Právní zástupci je podrobí výslechu a křížovému výslechu. Dokumenty a jiné doličné předměty mohou být rovněž předloženy jako svědectví. Neměli byste si utvářet žádné definitivní nebo neměnné mínění o případu, dokud nevyslechnete všechny svědky, zahajovací a závěrečné projevy obou právních zástupců a poučení o zákonech, jež vám přednese soudce. Do té doby nesmíte o případu diskutovat ani mezi sebou. Během přestávek v soudním řízení nesmíte o případu *s nikým* mluvit, ani nesmíte připustit, aby vám, nebo ve vaší přítomnosti, někdo cokoli říkal o projednávaném případu. Sdělte každému, že jste členem poroty, jejíž úlohou je případ rozhodnout, a požádejte ho, aby mlčel. Jestliže neposlechne, ihned se od něho vzdalte a ohlaste to některému soudnímu dohlížiteli, který upozorní mě.

V každém trestním řízení má obžalovaný právo mlčet a není povinen dokazovat svou nevinu. Vy musíte rozhodnout, zda státní zástupce prokázal mimo jakoukoli pochybnost vinu obžalovaného. Ze skutečnosti, že obžalovaný použije svého práva mlčet, nesmí porota vyvozovat žádné závěry o jeho vině. Ani když obžalovaný odmítne možnost předstoupit a učinit prohlášení, nesmí to žádným způsobem ovlivnit vaše rozhodnutí.

Právní zástupci znají pravidla výslechu svědků a zásady vedení přelíčení. Je jejich povinností uplatnit námitky, které považují za vhodné. Jestliže vysloví námitku, není na vás, abyste zvažovali, zda je oprávněná. Pokud námitku odmítnu nebo přijmu já, nesmíte přemýšlet, co by se bylo stalo, kdybych ji zamítla, a naopak, co by byl svědek řekl, kdybych ji připustila.

Upozorňuji vás, že při soudním jednání se konají takzvané porady u soudcova křesla. Nehledejte v tom žádné tajnůstkaření. Jsou to tiché porady právních zástupců se mnou, při nichž se snažíme vyjasnit nějaké ustanovení zákona,

o němž se názory stran různí, a chceme se dohodnout, co můžeme předložit porotě a co ne.

A ještě poslední věc. V místnosti pro porotu jsou dva hlučné větráky. Bylo mi řečeno, že bez těchto hlučných větráků by porotci přes sousední stěnu mohli slyšet, o čem se dohaduje soudce a oba právní zástupci. Za pár let budeme mít možná pro porotce zvukotěsné místnosti, ale prozatím vás prosím, abyste se smířili s hlučícími přístroji. Je to jednoduchý prostředek, který má zajistit, aby porota vycházela jen z výpovědí svědků a z faktů, a nikoli ze sporů o významu ustanovení zákona mezi soudcem a právními zástupci.

Myslím… že to je všechno. Můžete přikročit k zahajovacímu projevu, pane Atkinsi.“

„Děkuji, Vaše Ctihodnosti,“ řekl Atkins. Vstal od stolu veřejného žalobce a přešel k lavicím porotců.

Atkins byl šedesátník, trochu nahrbený hezký muž, který s oblibou nosil tmavé šaty a kravaty, bílé košile a naleštěné boty. Byl nyní starším poradcem ve sboru právníků státního návladního, ale svou reputaci si získal jako „štika“ dávno předtím, než si ho Skye Bannister vybral. Neměl jsem ho rád, neboť se ke mně choval nesmírně povýšeně a sotva mi odpovídal na pozdrav. Čpěla z něho nadutost státního funkcionáře, který je příliš zaměstnaný, příliš moudrý a znalý zákonů, než aby ztrácel čas s nějakým nováčkem.

Ve své zahajovací řeči oslovoval porotu, jako by byl rozsudek už vynesen. Moji přítomnost v soudní síni přehlížel. Jako by s porotou spolupracoval jen on. Během dlouhé řeči se na mě ani jednou nepodíval. Na Mary také ne. Pro něj jsme neexistovali. Max Atkins se tvářil, že beru porotu jako pomocníka při realizaci rozhodnutí o vině Mary Bartonové. Všichni ostatní můžou jít kčertu. Ve skutečnosti tím připravoval porotcům pohodlnou a schůdnou cestu. Shrnul všechna tvrzení namířená proti Mary, vyložil jim, jak je míní prokázat, a potom je vyzval, aby obžalovanou uznali vinnou bez důvodných pochybností. Mluvil hodinu a dvacet minut a na konci jeho přesvědčující řeči jsem měl pocit, že je vše předem ztraceno.

Před mou úvodní řečí byla krátká přestávka. U stolu pro obžalovanou seděla Mary Bartonová a Andrew Holmes – nový přírůstek firmy Summerville a Hope. Byl mi při procesu k ruce. Měl tmavé kudrnaté vlasy, hnědé oči, orlí nos a výrazná ústa s užším horním a silným dolním rtem. Na sobě měl tmavé šaty a na očích brýle, v nichž vypadal jako student. Mary si oblékla pro přelíčení jednoduchou blůzu a úzkou sukni.

„Vaše Ctihodnosti,“ řekl jsem…

Uklonil jsem se soudkyni.

„Dámy a pánové porotci…“

Obrátil jsem se k nim.

„Jsme dnes v této soudní síni…“

… a pustil jsem se s vervou do věci. Vysvětlil jsem porotě, že jsme zde proto, abychom hledali pravdu a spravedlnost, a že je velmi důležité, aby pečlivě naslouchali všem svědkům a stejnou pozornost věnovali i všem doličným předmětům, které jim budou předloženy. Seznámil jsem je – ze svého hlediska – se svědectvími, která vyslechnou v příštích dnech, a s tím, že Mary Bartonovou je nutno považovat za nevinnou, dokud se její vina neprokáže, a připomněl jsem, že státní zástupce je povinen prokázat její vinu způsobem, který by nevzbudil rozumné pochybnosti; pokud by se mu to nepodařilo, a kdyby v jejich myslích zůstaly sebemenší pochyby, je jejich povinností vrátit se do soudní síně s výrokem neviny. Na závěr jsem vyslovil upřímnou naději, že až vyslechnou svědky obou stran, nemůže být jejich výrok jiný.

Mluvil jsem o něco déle než hodinu.

Můj partner Frank, který seděl vzadu v soudní síni, mi řekl, že jsem předvedl kus dobré práce.

Mary Bartonová mi neřekla nic.

Od okamžiku, kdy Max předvolal svou první svědkyni, bylo jasné, že bude postupovat podle modelu, který je právnicky nazýván „chronologická rekonstrukce“. Tento postup je pro porotu snadný k sledování, ale skrývá v sobě některá nebezpečí.

Porota je na začátku přelíčení obvykle mnohem pozornější, než když proces trvá už třetí nebo čtvrtý týden. Atkins mohl začít něčím dramatickým, například tím, jak telefonní opravář objevil tělo Felicity Hammerové. Jenže on chtěl vzbudit ve všech členech poroty pocit, že jsou jeho váženými hosty, které si pozval, aby s nimi prodiskutoval závažný problém. Všichni společně jistě dojdou k závěru, že obžalovaná je vinna. Každý porotce pak bude mít pocit, že je členem Nejvyššího soudu.

„Slečno Fowlerová,“ řekl Atkins, „můžete mi říci, kde jste bydlela koncem srpna?“

„Tam, kde bydlím dosud.“

Gertrudě Fowlerové bylo čtyřicet sedm let, měla krátké hnědé vlasy a ve tváři vrásky od přílišného kouření a vystavování se slunci. Měla jednoduché modré šaty, pískové punčocháče a lehké sandály. Hnědé oči upírala pozorně na Atkinse.

„A to je kde?“

„V Somersetu na Floridě.“

„Jak je to daleko od Calusy?“

„Asi sto mil.“

„Jaké je vaše zaměstnání?“